

העולם הזה

כגז
החנביה

השבוע, ללא ספק, עמדה המכביה במרכז ההתענינות בארץ. לכן הוסיף כבר העולם הזה מדור "מכביה" שיפיע כל זמן התחרויות בארץ, אשר בו יגיש צלומים מיוחדים מהמאורעות הספורטיביים במשך השבוע.

נוסף לזה מוגשת השבוע רפורטזיה מיוחדת על חיי הספורטאים האורחים במכר המכביה, שהועמד לרשותם לזמן שהותם, בין הופעותיהם השונות. השבוע מופיעה גם הרפורטזיה השלישית בסידרת "נוער מחפש את המחר". הפעם המדובר הוא דווקא בנציגת המין היפה, בבעיותיה היומיומיות שאיפתיה למחר.

בסידרת הרפורטזיות על חוץ לארץ, מתפרסמת רשימה של שליחנו התאחד גורדון על אוסטרליה, המחולקת ע"י מסך הברזל והעומדת במרכז ההתענינות העולמית, לאחר מלחמת קוריאה.

מכתבים

אנשים וחיות

ברכות להעולם הזה על המדור החדש "אנשים". זהו רעיון כביר - לתת את תיאורם המלא ואת כל הפרטים אל "שמות בחדשות".

יואל בקישר, חיפה מדורכם החדש הוא מענין ופיקנטי. איך אתם משיגים את כל האינפורמציה על האנשים האלה?

עמוס ברזלי, ת"א כשתדע, תוכל להתקבל אצלנו כחבר מערכת.

אולי תתחילו גם במדור "חיות"? זאב קי, תל-אביב

שלח חומר לדוגמה, בבקשה.

דגים ומשקלות

משאלכם בין הספורטאים ("העולם הזה" 674) הוא מאלף ביותר, ויש רק לקוות כי אחרי המכביה לא יחזרו ספורטאינו לאותה הזנחה ששררה עד עתה.

אני התעסקתי פעם בהרמת משקלות, וחבל שלא שאל סופרכם לדעת על הספורט הישראלי. אך בכל זאת אני מביע אותה:

נכון הוא שהמשלה אינה משתדלת לטפח את הספורט והכושר הגופני. לוא היו נותנים לי מנה כפולה של בשר (כפי שנותנים למשתתפי המכביה) אוי הייתי ממשך בהרמת משקלות ואולי גם משיג עולמיים...

ספורטאי, חיפה

כזו או ביוקר?

עתון באנגליה עולה פחות מאשר ואיני מבין את דב אלרואי (673) בהשתחו את מחיר כרטיסי קולנוע, שהרי הכרטיסים...

דעות כדי לכ... צדוק אתכם, "הון הוא גללים... סין, חיפה

אני רואה שבועון אחר העלה את מחירי דווקא שבועון הנהנה מ"גב" חזק במדינה, והמקדיש שטח די הגון למדעות בתוך עמודיו.

אני כשלעצמי הייתי מעדיף שתוסיפו חומר על חשבון המקום המוקדש למר דעות, אפילו אם הדבר כרוך בהעלאת מה של מחיר הגליון.

שמואל ארזי, חיפה

לפרסם או לא לפרסם

בגליון 673 של "העולם הזה" אתם מוסרים על האינצידנט שאירע לצלמכם מקסים סלומון עת ניסה לצלם את הנאשמת בפשעי מלחמה במחנה אוש-וויץ.

לפי דעתי צלמכם היה בשליחות הציבור במקרה זה, כי הוא "עיני הציבור" שאין לו האפשרות להיות נוכח במשפט הזה. ואם אסרו עליו לצלם הרי דבר זה הוא נגד האינטרסים של אורחי המדינה.

ובכלל, אם מחר תדרוש הנאשמת תרגולת צלוייה לארוחת הצהרים, האם יפסוק בתי-הדין שתקבלנה?

אם יתברר כי צלמכם הכניס את עצמו למצב ביש בגלל זה ויובא למשפט, סמכו עלי.

ל. עורכי-דין, ת"א

רבותי, דומני ששוכחים כי כאן מדובר בפושעת נגד העם היהודי. האם היא התחשבה ברגשות הנשים במחנה ההשמדה כפי שכבי השופטת מתחשבת עתה ברגשותיה?

אברהם אלון, טבריה

תורה ושרירים

הרפורטזיה על הקרבות במאה שע"רים היא מאה אחווה. הצלומים הם במיטב הנוסח העתונאי.

מושה רבינוביץ, חדרה

אם אורי אבנרי מנסה להציע רפוי מה דתית, שיאמר זאת בפירוש, במקום להביא כל מיני הצעות מסורבלות. חשבתי שהוא לפחות לא ירא מפני הקלריקאליים וידבר דוגרי.

שמחה לב, ירושלים

עד היכן תגיע עוד היהדות? הנה בחור ישראלי המציע לאכול טריפה... האם מתקבץ עם ישראל כדי לשכוח את מנהגי אבותיו?

ז. ב., מאה שערים, ירושלים

הידד לאבנרי. אני אחד מאותם הלא-דתיים, ודבריו קלעו ישר למטרה. אם ה"אולטרה-דתיים" לא יכריחוני, אין לי כל רצון להפוך אנטי-דתי. הגיע זמן שמישהו (מבין המנהיגים הדתיים) יגיד את שיטת "הנח לי ואנח לך"...

בגליונכם האחרון (674) נתתם מקום נכבד לשני נושאים: שרירים (הלפרין) ודת (קרבות מאה שערים). מה הקשר בין השנים? האם הדתיים של מאה שערים מקבלים שעורים בפיתוח שריריים אצל הלפרין?

אם כי ברור לי שלא תדפיסו את מכתבי זה, בכל זאת מרשה אני לעצמי לפנות אליכם בכמה מלים:

לשם מה הנכם יהודים ולשם מה נלחמתם למען מדינת ישראל, האם כדי להקים כאן ממ"ש שלה "אירופית" נוספת? האם אינכם הייבים תודה לאבות אבותיהם של אותם שומרי שבת בירושלים על עצם קיומכם כיום ועל קיום המדינה?

יצחק עזרבי, ירושלים

ברפורטזיה על קרבות מאה שערים ("העולם הזה" 674) לא התנגדו לשומרי שבת - אלא למעשי סרור של מיעוט, שרבים ממנו מעדיפים - כמדומנו - את עבדאללה על שלטון ישראל.

כתושב לשעבר של גיורת מאה-שערים-שטראוס-ישעיהו עלי לציין שהדתיים מהחיים שב את הרוב, ולכן הזכות המלאה להם למנוע את חילול השבת במקום. אני כשלעצמי אפיקורס, ולדעתי במקומות אחרים, כמו בתל-אביב, על האוטובוסים לנסוע בשבת, כי אם מותרת תנועת המוניות, מדוע אסורה היא ל"דן" ו"אגד"?

מ. י. פ"ח

אם הרוב בכל שכונה יקבע לעצמו חוק, יוכלו תושבי שכונת התקאה לאסור את המעבר לאשכנזים וה"אקיס" ברחוב בן-יהודה בתיא יאסרו את דיבור השפה העברית בפרהסיה.

הפגם - חוסר גטות

אני רואה שאתם מתחילים להחניף לבן-גוריון. מדוע אין אתם אומרים עליו מה שהוא באמת? - כשאנחנו נלחמנו, זה גוקף לזכותו. וזכרו איך נלחמנו, כמעט בלי נשק. אבל ראו מה עשה למדינה מאו פסקו הקרבות. כל מה שהוא יודע זה לגאום, לגאום ולגאום. - - - ואחר כך אנחנו נצטרך לנקות אחריו.

פלמי-חאי, תל-אביב.

הכוונה כנראה למאמר "עוד אחד שלא רקד" (העולם הזה" 670). לדעתנו גטות אינה יוכוח. בן-גוריון הוא באמת ראש ממשלת ישראל, ואם לא תערער על זכות הבחירה, הרי ניתן למשרה זאת בבחירות הוגנות למדי. אם אין תושבי ישראל רוצים בממשלה, רשאים הם להחליפה.

הפגם - חוסר כבוד...ומה רציתם, שבן-גוריון יתחיל להתנבא? יש לנו כבר נביאים רבים, רבים מדי, מתהל"לים במחנה ישראל. אדם אחראי בעמדה אחר-אית טוב כשהוא רואה את המציאות הנוכח.

דבורה מ, חיפה. "נוער מחפש את המחר"

הגני בחור בן 20 ועברתי את כל הקרבות נגב במסגרת חטיבת הנגב (פלמ"ח) בתפקיד קרבי, גם תעודת בגרות יש בידי, אולם העתיד נראה לי קודר ומעורפל.

אכן, מלחמה זו שעברה עלי שינתה אותי תכלית שנוי. לפני קראתי רק ספרי מדע וספרות קלאסית - ואילו עתה אני קורא רק ספרי-כיס אמריקאיים ועיתונות קלה. אני בטוח שעוד רבים אחרים מרגישים כמוני את הריקנות וחסר התכלית שבחיהם - מחפשים את המחר. ומדעתם כי לבעיתם לא ימצאו פתרון בעתיד הקרוב, ונזחם הם את החולמות למחר טוב יותר ומתרכזים בחיי שעה, מתמסרים לסיפוק הנאתם הפרטית הפעוטה.

אינני יודע למה אני מספר לכם כל זאת, אולם כנראה שהעיקר הדברים על לבי.

ישעיהו ב, תל-אביב

אם מובנת אכזבתם של הלוחמים שתיארו לעצמו את פני המדינה אחרת, הרי אין להצדיק את העייפות והתבוטנות המתבטאת במכתב. נוער מאוכזב מן ההווה, חוברתו "לחפש את המחר" - לחפש טעם לחיים וליצור מציאות שתתאים לרוחו.

"עולמנו זה הקטן"

בשלושה גליונות של "העולם הזה" חסר המדור "עולמנו זה הקטן". האם אול מלאי הבדיחות אצל הצברים שלנו - או שמא אינכם יכולים להרשות לעצמכם לשלם את הלידה שהוקצה לבדיחה הטובה ביותר?

אלדר א, קורנוב (סדום) יש בדיחות ויש לירה - אך לעתים קרובות חסר המקום.

תשבצים

האם אפשר לשלוח תשבצים שאני חיברתי לפרסום ב"העולם הזה"? אקוה שלא תענו לי תשובה עוקצת (התשובות שלכם מאה אחוז).

אל פחד, הנה תשובה בלתי עוקצנית לח' לוסין: אחרי כמה תלונות על טעויות בתש"בצים חדלנו לפרסם תשבצים שנושלחו לנו ע"י הקוראים.

תכנית "העולם הזה"

אינני מבין אתכם: מדוע "במחנה" יוצא לאור ב"28 עמודי, "דבר השבוע", "אשמורת", "הפועל הצעיר" וכו' ב-20 עמוד, ואתם יוצאים ב-16 עמוד?

א. אריה, ת"א

הקורא א. אריה אינו היחיד המתקשה לח' בין את האבסורד: מכיון שהקצבת הניד הוק' פאה לפי מפתח ישן נוצר מצב שעתון אשר תפוצתו ירדה יכול להגדיל את מספר עמודיו, ואילו עתון שתפוצתו עלתה נאלץ לצמצמו. במלים אחרות: שיטתו הנוכחית של משרד הקיצוב מתנגדת בדיוק נמרץ לדרישת הקוראים.

ה ש ר

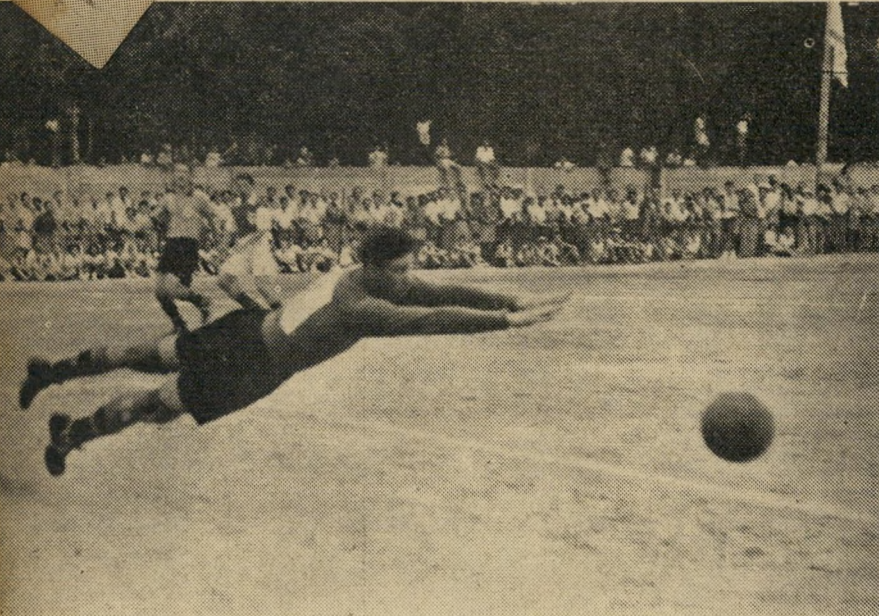
ממכתב ראשון אפשר כבר לנחש שרוברט דין הנו ספורטאי מושלם. גבוה (1,84 מטר), רחב כתפיים. עיניו הירוקות עושות רושם מוזר בפניו השחומים.

הוא נולד בבומביי לפני 25 שנה, לאב הודי ולאם אנגליה. למען האמת, אין רוברט "יהודי" לפי המושג המקובל, כי הרי הדם היהודי הוררם בעורקיו דל מאוד (רק סבתו היתה יהודיה). אבל רוברט הוא חבר פעיל של "המכבי" בבומביי ובכלל, חבריהמן.

הוא מתמצא בענפי ספורט רבים, אולם התמחותו - פולו המים. הוא אחד הכוכבים של קבוצת פולו המים שבאה מהודו להשתתף במכביה.

כשנשאל אם הוא נשוי, ענה - "לא, אני מאושר... דעתי על בחורות ישראל היא חיובית בהחלט. יש להן "אומץ" הוא אומר, ומסביר את המילה כ: "מה שצריך". הוא עזב את מולדתו רק פעם אחת לפני זה, לבקר בסקוטלנד. ישראל, לדעתו, היא ארץ יפה מאוד, והוא שמח מאוד שניתנה לו האפשרות לנסוע ולהכיר ארץ חדשה. (מי - אפילו מאתנו - לא היה שמח לנסוע ולהכיר ארצות חדשות?)

הכדור עבר. אנגליה שלחה אחת מחמש קבוצות הכדורגל המתחרות על תואר "אלוף המכביה השלישית בכדורגל". אך שוערה חסר אונים בפני התקפות הקבוצות החזקות.

הפתיהה. למרות הנבואות כי לא תיפתח המכביה בזמן, היה האיצטד החדש מוכן לקבל את המשלחות מקרוב 40- ארצות שבאו להשתתף ב"אולימפיאדה היהודית".

נגד הודו 3:2. הצלחה כבירה אם לשפוט כי הודו היא ארץ ההוקי וראש המשלחת ההודית למכביה הבטיח גדולות. הקבוצה היטב במקצועם בעיקר במשחקים הרבים שערכו נגד קבוצות צבאיות אנגליות והיו דיות בזמן מלחמת העולם השנייה.

טניס. בתל-אביב גבור המשחקים נר-אה להיות שודי בשם בויגר, אף כי הי-נבחרת הפסידה לישראל באופן מכריע 5:2.

סיוף. הנבחרת האנגלית אשר באה למכביה בכח רב ואשר בה משתתף מטובי הסיפנים באנגליה, גברה על ישראל 9:7 בחיפה. יש סיכויים רבים כי אמנם תזכה נבחרת אנגליה בגביע במקצוע זה.

קרבות עזים בהתאגרפות. אחרי התחרויות מוקדמות, רבע גמר וחצי גמר, שהיו כח משיכה "לקהל מיוחד" התחרויות שכל מכה ומכה בהם היתה מכוונת ל-"גוק אוט" וההתלהבות מצד המתאגרפים והקהל היתה גדולה, היו קרבות הגמר מאכזבים במקצת. מלבד שני הקרבות עובד-בירנבוים (שניהם ישראל וגולד (אנגליה) — בן עשר (ישראל) היו שאר הקרבות די-חוריים. הנבחרת הישראלית השתתפה בת-חרויות הגמר בכל המשקלות ומאלו זכתה בכמה תחרויות והוכרזה לאלופת המכביה השלישית. בעיקר הצטיינו מתאגרפי ישראל בכוח סבילות רב, וכושר תוקפני.

התאבקות. קולנוע "בית-העם" ב-תל-אביב אמץ לתוכו מקצוע הקרוב ללבו -- הפעם בסגנון יוני-רומי. קרבות מעני-נים שמשכו הפעם קהל מגוון מאד (כולל "הזקן" שדה).

בין המתאגרפים בלט האמריקני ויטנברג (הצימפיון) שבא למכביה עם אשתו. שניהם שוטרם במשטרת ניו-יורק.

שחייה. הימים הראשונים של תחרויות השחיה בבריכת בת-גלים גרמו להתרגשות מה בגלל אוסף מגוון של דגלי אומות ושכיניהם מהארצות השונות. נראה בתח-רויות אלו כאלו נסתם הגולל על מעט השחיינים הטובים שהיו לנו (ובלי מליצות. זכרו גם את חללי מלחמת השחרור). בימים הראשונים צעדה בריטניה בראש ו-אחריה ישראל. ארצות הברית, וארגנטינה. **כדור מים.** משחקים אלו עדיין לא נכנסו לשלב מכריע. מהקרבות הראשונים נראה כי האוסטרלים המפורסמים נמצאים בשלב ירידה (ישראל — אוסטרליה 3:16). הקבוצה הדרום אפריקאית בעלת סיכויים היא ומשתתפים בה שחקנים ששחקן בנב-חרת "ספרינבוסק", הקבוצה הצבאית התזקה שהיתה בזמנה אלופת המזרח (בתקופת המלחמה האחרונה). הקבוצה ההודית חזקה אף היא אך נוצחה ע"י הקבוצה הישראלית.

טניס. התחרויות הטניס במגרש ה-טניס המרכזי של המכבי בתל-אביב היו אולי את השיא של "משחק נאה". הקבוצה הדרום אפריקאית התגברה על שאר ירי-ביה גם בלי סיד לוי (נפצע 3 שבועות לפני שהיה צריך לצאת ארצה). הישראלים הראו התנגדות עקשנית ורצינית, אך בכל זאת זכה רבינסקי במקום הראשון — להפתעת חבריו מדרום-אפריקה.

ישראל מצטיינת. בתלטיקה קלה מצטיינת הקבוצה הישראלית, בעיקר בענפי שדה (זריקות וקפיצות). קובלנץ (ישראל) הגיע ל-1.75 מטר בקפיצה לגובה (מקום ראשון).

ניצח וניצח. הורוביץ (ימן) מדרום-אפריקה התאגרף נגד שני יריבים בערב אחד. את הראשון (מאירלנד) הוא ניצח, ואילו השני (מישראל) ניצח אותו.

מכונה על שתי רגלים. אירה קפלן (ימן) המנצח בריצת 100 מטר, נחשב כאחד הריצים הטובים בארצות הברית. הוא מנפנף את זרועותיו ומסמך על המסלול כרוח.

מידי יום ביומו מעסיקים המקצועות השונים בכל רחבי הארץ קהל של אלפים... ובכל זאת אין ההתענינות כה גדולה כמי-כביה כפי שציפו לה (המחירים...?). לפני התחלת המשחקים. עדיין מוקדם לסכם ו-לעשות "חשבון הנפש" ואף כי כמה עתונים מרבים להגזים על רמה ספורטיבית גבוהה ביותר ושיאים למכיר, ליודעי דבר ומכירי זמנים אין הרמה במכביה גבוהה ביותר. אמנם כל יום "נשברים" שיאים ישר-אליים ושיאי "מכביה" רבים, אך אין זה מעיד — מלבד בכמה מקרים מצומצמים — על רמה גבוהה ממש, אלא על הרמה הנמוכה של הספורט בארץ. וכך, בפגישה זו עם הספורט העולמי — למרות שהס-פורטאים מחוץ לארץ אינם תמיד הטובים שבארצם — "נשברים" רוב השיאים שהיו מקובלים עד כה אצלנו.

מצב זה נובע גם במידה רבה מאדישותו של הקהל הרחב לספורט בכלל, מאורע בעל חשיבות בינלאומית כ"מכביה" עובר באוירת "יום חול". לא מורגשת שום התלהבות, והדגלים האחדים שנתלו ברי-חובות אינם משכנעים ביותר כסימני שמי-חה המונית.

ישראל בראש אתלטיקה קלה. אמנם זוכה ישראל במספר הנקודות הרב ביותר אבל לפי גודל המשלחת הישראלית לא יופלא הדבר, היות ובכל מקצוע ומק-צוע משתתפים ישראלים — דבר שאיננו נכון לגבי שאר המשלחות. דבר זה נותן יתרון רב למשלחת הישראלית, היכולה לשאוב במלאי הספורטאים הנמצאים בארץ. ראויות לציון המשלחות מדרום אפריקה וארצות הברית שבלטו ביניהם כמה כוחות רציניים, והזמנים שהושגו ע"י ספורטאים ממשלחות אלו מזכירים במקצת התחרויות בין לאומיות בעלות קליבר רציני. בדרך כלל רמת ספורטאיו בענפי האתלטיקה הקלה נמוכה מזו של ארה"ב ודרוש אפריקה. לעומת 11 שניות ל-100 מטר שלנו, השיג קפלן (ארה"ב) 10.6 שניות, ורואה את התוצאה כנרועה, בגלל המס-לול הרך. למפרט (ארה"ב) מטובי ההודפים בעולם עבר 15.54 מטר, שיא ישראלי, אך רחוק משיא עולמי.

מלבד אתלטיקה קלה עומדים כנראה במרכז ההתענינות משחקי כדור הסל והי-טניס בתל-אביב והשחיה בחיפה. המושבות והערים האחרות זכו לרוב משחקי כדור הרגל.

כדור סל. במגרש הגדול של רמת-גן התנהלו קרבות מרתקים ומעניינים. כדור סל של ממש כפי שאנו רגילים לראות ביומני קולנוע הדגימו הקבוצות האמריק-ניות (קנדה וארה"ב). הקבוצה הישראלית, אף כי מישחקה אינו כל כך מלוטש ולהי-טוטי, מראה סמנים של "נגיע לגמר". המגרש ברמת גן, שהוא הגדול בארץ, צר מלהכיל את הקהל שנהר אליו. הסד-רנים (כמו תמיד) ושומרי הפרצות היו מעוניינים כנראה, יותר במשחקים מאשר באלו שהצליחו "להתפלח" למגרש. **הוקי.** בראשון-לציון בפני קהל של אלפים זכתה ישראל באליפות ההוקי

כת ולהסביר לאם מרת הנפש כי עליה להשתדל להשרות מעט צחוק ושמהה ב־ בית, ואם גם יקשה הדבר.

אבל לא רק עבודה. יש גם חיים, אמנם לא ממין אלה שהיו פעם. פעם היתה אר גודת משוטטים (בת שלושה), היו מטיי לים בשבתות בכל מיני מקומות שהיום אפשר לראות אותם רק במשקפת או על המפה. גם היום יש חברה, אפשר לפגוש אותם בשעות הצהריים או לפנות ערב ב־ קפה „עטרה“, „עטרה“ היא כסית, שם יושבים סטודנטים דגולים ושאר אנשי רוח ודנים בבעיות מבעיות שונות, שם יושבים תלמידי „בצלאל“ ותלמידות בתי ספר ל־ גנות, אחיות, אוסנה ובלט. לפעמים יש ל־ שוליק, כמובן, גם איזה חבר. אולם אין היא מרבה לצאת בערבים מביתה. היא חר בבת מוסיקה ואפשר למצוא אותה כמעט בכל הזדמנות הניתנת לחובבי המוסיקה. אמנם אין בירושלים תזמורת פילהרמונית, אבל בכל זאת יש מוסיקה בשפע, בצורת ערבי תקליטים או ערבים למוסיקה קמ־ רית.

בכלל ירושלים אינה דומה לתל אביב, מחוץ לסטודנטים, המקימים רעש, הרי אר הבים הירושלמים האמתיים למצוא את עיסור קיהם ובילויהם בבית, לא ברחוב. אין בירושלים כסאות על המדרכה הנקראים „בית קפה“. לעומת זאת רבות המסיבות וההופעות (גם מוסיקליות) הנערכות בב־ תים פרטיים. אם לא תראה בשעות הלילה אנשים ברחוב, אל תהיה בטוח שהם יש־ נים: הם שמתים ועלילים, אבל בבית. ואין שוליק יוצאת מהכלל הזה.

העבודה בגן הילדים של זרם העובדים אינה מכניסה הרבה: 45 ל־י. לעומת זאת משמשת היא כגשר למטרה שהציבה שר־ ליק לעצמה: המשך הלימודים. פעם רצ־ תה שוליק ללמוד באמריקה (ומי לא רצה?) והכל היה מוכן, אלא שאז פרצה המלחמה. היום היא רוצה ללמוד בארץ. היא רוצה להתמחות בחינוך ילדים בגיל הרך, ודווקא בשלבים הגבוהים של מקצוע זה, ואין ה־ דבר כה קל. עדיין לא הוקם בארץ המר־ סד המתאים למטרה זו. בקרוב יוקם „מכון לאסקר לילדים קשי חינוך“, אולי תעבוד שם. זהו הענף שבו רוצה שוליק להתמח חות במיוחד. ילדים קשי חינוך — פי־ רושו של דבר הוא ילדים שמסיבות סוצי־ אלויות בעיקר נספלות אליהם בעיות שאי־ נן נחלתו של הילד הרגיל המתפתח בת־ נאים נורמליים. ואין צורך להוסיף כמה ילדים קשי חינוך מתחספים לנו כעת מדי שנה ועד כמה חשוב הוא הטיפול באלה דווקא.

בינתיים עושה שוליק דבר אחד: רוכ־ שת נסיון מעשי. מכשולים? גם מכשולים קטנים ורגילים יכולים להפריע, והדברים נסחבים בעצלתיים. קשה ללמוד וגם לע־ בור, אבל צריך. גם חוסר היציבות והבטי־ חון עושים את שלהם. קשה לערוך תכ־ ניות, קשה להאמין ולהיות בטוחה. „מחר“ האישי משקלו קטן מאוד, משקל נוצה.

ובסיכום: שוליק יודעת איזה מחר היא מחפשת, אך היא מחפשת אותו.

וער אחפש את המחר

שולמית רוצה ללמוד

מאת סופרנו אחאב יתר

בין גארפילד ראתה בהופעתו על הבמה. משמע גינני כי באולם נמצאת הלויטננט קרינסקי מצבא הגנה לישראל — ביקש להעלותה על הבמה, לחץ את ידה ואמר כמה מלים נרגשות לכבוד המאורע. יית־ כן כי זמן רב לאחר מכן לא נרגע מהרושם.

שוליק אינה מתעסקת הרבה בציונות. יש עבודה. הנה למשל הילד בן החמש, יצחק יודאיוויץ: צריך לגשת אליו הביתה. הוא ילד מלנכוני, קודר, לפעמים עד־ כיו אפאטיות מוחלטת. אמו מורטת עופות, אביו נהרג במלחמה בירושלים. צריך ל־

ואפילו להתחיל באוניברסיטה: פסיכולו־ גיה, פדגוגיה, מקרא.

חדר קטן בבית הוריה: ספה, שולחן, כסאות, פרחים, ארון ספרים: פסיכולו־ גיה, פדגוגיה, בעיות הגיל הרך. שוליק אהבת מאוד את מקצועה ומשתלמת בו בשעות הפנאי. יום יום, לאחר העבודה, היא יושבת ומכינה את מערך השעור ל־ מחר.

איך עברו עליה שנות המלחמה? בצבא, כמובן. שנתיים. קודם בגדוד „מוריה“, אח־כ כמפקדת פלוגת ח־ן בסרפנד (סגן משנה). 400 בנות גח־ל. היו אתן הרבה הרפתקאות. מעשה באחת, מהונגריה, ש־ היתה בהריון ולא ידעה היכן אבי הילד. שוליק הלכה לחפש אותו, ומצאה אותו (בסרפנד!), שוחחה איתו. הם התחתנו, של־ חו לה גלוית שנה טובה.

זה לא הכל. יום אחד ביקרה מפקדת הח־ן בפלוגתה (ביקורת הצניעות, האם אין גברים? וכו'). לאחר הביקור הוזמנה שר־ ליק לשיחה, ומשום מה דווקא באנגלית. ולאחר השיחה קיבלה שוליק פתק כל־ ש־ הוא למשרד הבטחון, אין יודע למה. היה זה בחודש מרץ, 1949. במשרד הבטחון אמרו לה: את נוסעת לאמריקה.

נסעה לאמריקה, להדשיים, במשלחת צבא־ הגנה לישראל. האמצעי — נאומים בלי סוף והופעות בפני ציונים, בלתי ציונים וסתם בני אדם. המטרה — לא קשה לנחש. אי־ פה לא היתה? בנסט, בבית הלבן, בס־ עודה החגיגית לנשיא וויצמן במלון המ־ פואר „ולדורף אסטוריה“. עברה את כל ה־סטייס“ מצפון לדרום, ממזרח למערב. בכל מקום „הביאה את בשורת הציונות והמדינה“.

וירגיניה מאיו היא „דחקה די סימפטית ויפה, וצבעי הקולנוע לא מגזימים“. את

מצאנו אותה בגן הילדים בסימטת הח־ בשים, בירושלים. לבושה סינר ומסביבה קפצו וצווחו כמה תריסר תינוקות שזופים, צהלים המערכת (מי לא מכיר את מקסים מ־העולם הזה?) והוא נאלץ ללחוץ על הדק המצלמה עד שכל ספסופם היה בטוח שדמות דיוקנו תונצח בעתונים.

מתוך ארכיון התמונות. שוליק עם הטומיגאן בשמירה ליד מחסום בירושלים. מי לא עמד כך? — היו זמנים...

זמן מה המשיכה שוליק (כך קוראים לה) לשעשע את לקוחותיה, בנדודה: לפי תור צודק, כל אחד 20 נדנודים. ואחר הצהריים מצאנו אותה בדירתה.

שולמית קרינסקי, בת 21, ילידת ירוש־ לים. דור ששי בארץ (בינתיים היא מסת־ רקת, עוספת את עצמה במשהו ביתי, מכ־ נה תה עם שוקולדות). סיימה את לימ־ דיה התיכוניים בירושלים, ועם פרוץ המל־ חמה הצליחה לגמור את הסמינר לגנות.

ארבע קושיות באמריקה. סדר פסח במלון „ואלדורף אסטוריה“ בניו־יורק, בהשתתפות משלחת צ.ה.ל. והנשיא חיים ווייצמן ואכ־ן, היו אז קושיות עצומות ו

נפש הילד. הילדים אוהבים להתנדנד, ויש תור צודק וקיצוב, 20 נענועים כפולים לנפש, והם מאושרים. כל המתעניין והזוכר יוכל להווכח איזו חשיבות עצומה יש למשחק בחיי הילד. כדי להבין את נפש הילד דרושה נטייה וחוש טבעי. אך לא זאת בלבד. צריך לשבת בערבים על הספרים ולרשום רשימות ולהתחבט ולשאול. מדי ערב יושבת שוליק, ממש כמדריך בקורס או מורה בגימנסיה, ומכינה את מערך השעור למחרת. גם בעניינים של טעם — ואינטואיציה — דרושים לימוד והכנה שיסתיים, כובד ראש ושיקול דעת.

ידידות. אין טוב מהחלון הירושלמי הרחב (כך בנו הערבים) כדי לטפח יחסי ידידות עם ילדי הגן. ואכן זקוקים ילדים אלה, הנמצאים מרבית שעות היום בגן ומקבלים בו את ארוחותיהם — לידידות. רובם מה שנקרא "מקרים סוציאליים". ואין טוב ממקום זה (משמאל) בו מבליים הסטודנטים לרפואה חלק מזמנם, למפגש החבר, בו נקבעת תכנית הערב.

לאחר העבודה. בביתו של הילד יצחק יודאיוף, בן 6, שוליק משוחחת עם אמו של הילד המלנכולי (אביו נהרג במלחמה), הזקוק ליותר צחוק ושמחה בבית ולפניות ערב — בקפה "עטרה", הנקרא בפי הסטודנטים — "הלוקאל". יושבים עם עתונאי ירושלמי ידוע ושומעים חדשות על המצב בארץ ובעולם. בפה מלא עוגת גבינה. (מאבקת חלב).

תותחם וינים

פזלו לעבר הנספחים הצבאיים של ארצ-ה"ב ובריטניה הגדולה עת רעמו התותחים בני 25 ליטראות ומאות יונים פרחו בא-ויר — כרמלה ויגאל ידין (למה לא ישבו בתא הנכבדים ביותר ???) נראה היה כי העשן הסמיך מדי התורם מלוע התותחים כביום רמון, עורר צחוק רב שאינו משתמע לשתי פנים מצד אותם הקצינים ש-ישבו משמאל לתא הנכבדים ביותר. אבל — 35 אלף הצופים האחרים לא צחקו — מהם כולם שצבאות פרוק ועבדאללה גם הם לא צחקו לפני שנתיים בחודש זה בפני אותם התותחים.

סך הכל של יום 27 בספטמבר 1950 — המפגן האדיר ביותר של מכוניות שזכתה ארץ זו לראות ביום מן הימים עד כה.

גלון בנוזן שרופים, וגלגלי לים משופשים. מחיאות כפים סוערות לכבוד דגלי ארצה"ב, בריטניה, שווייץ, הור, אוסטרליה וארגנטינה — הכל בערבויה. לרגעים נר-אה האיטוד כמגרש אולימפי סי בה' הידיעה.

גם שר האוצר קפלן מחה כף. חבל שלא ראה במפעל הזדמנות של מיליון במטבע ור בדרך הקלה ביותר — פלוס תעמולה מצוינת ל-ציונות.

כנראה שאת העסק הטוב ביותר עשתה חברת "אל-על", אבל גם היא כעסה במקצת. עסקן ידוע של המכבי צלצל לחברת "אל-על" לשאול אם ידוע להם זמן בואה של הקבוצה מ' אמריקה. על כך ענה הדובר מהדף השני של החוט: "את זה שאל מהגויים שלך ב.ט.ו. א. הרי להם ניתן להטיס את הנוכח האמריקאית".

יש אומרים שבתור אטרקציה עיקרית שימשו הצלמים לעשרותיהם שמלאו את המגרש. ימים על ימים קודם לכן ישבו ב-לשכת התעונות הממשלתית באי כות ה-צלמים המקצועיים שפרנסתם על מאורע כזה והסדירו את "מבצע צלום" על הצד הטוב ביותר אבל כשהתחיל טקס הפתיחה היו על המגרש לא פחות 50 צלמים מיותרים, ביניהם "החפרס" הידועים, תיר רים, צלמים חובבים, אחרים שמצאו מצלמה חלודה במגרה השלישית למטה בארון ה-לראנטיות, וילדים עם מצלמת הבר מצוה. לרבים שמשו מצלמה — כרטיס כניסה. האיטוד החדש שעלה רבבות לירות עיר דנו באמצע בנייתו. בחלקו האחד הותקנו ספסלי בטון ואילו בחלקו השני — ערי מות אדמה. יש לקחת שהעבודה בו לא תיפסק עם המכביה, כי עם כוא הגשמים תיסחף האדמה למקומה וברמתגן יעמיד רק חצי איצטד.

חברי קיבוץ קונים נשים

עצם צרוף המלים "קיבוץ ערבי" מעורר בעיות לאין ספור. ורבות אפשר להגות בכך, עד שרואים קיבוץ זה, ואז — אוי לעיניים שכך רואות!

הקיבוץ שוכן כבוד באחת החצרות ה-טיפוסיות של לוד, ברחוב צדדי. עם פתיחת השער מתגלה לעין עוובה רבה. בין שלל עשבי הבר, במרכז, מבצבצת קבוצה קטנה של צמחים ירוקים יותר, גדלים כמי-עוט על זה.

"זהו גן הירק שלנו" מסביר מורה הדרך, חבר הקיבוץ, שחזר זה עתה מ-עבודת-החוף שלו.

כל נפש חיה לא נראתה לעין. אחרי צע-דים מספר ופנייה ימינה, נתגלתה לעין קבוצת תרנגולות מנומרות ושתי עזים. תנועת התרנגולות והעזים היתה מכוונת ל-מרפסת, שעליה ישבו כמה ערבים וער-ביות, מסובים בבטלנות מורחית על כוס תה עם נענע.

— זהו המנהל שלנו, אחד ממכריו וש-תי נשותיו.

ועויו ותרגולותיו — אפשר להוסיף במעט ציניות. כי הרי — אין בקיבוץ מ-קום ל"מנהל", שניתנת לו דירה לחוד, וא-שר לו עזים ותרגולות, לצרכיו הפרטיים, אך ורק למשפחתו.

מדברי המנהל עם שאר הערבים שהיו על המרפסת — הם לא ידעו כי יש כאן שומעי ערבית, לכן שוחחו על ענייניהם מבלי תת מעצור ללשונם — התברר כי הוא שופך את מנהלתו, כיאות לנכבד כמו-הו. אין הוא גם עורב, רק מחלק פקודות והוראות ועל פיו יישק כל דבר.

ה"מנהל", עומר זינתי, משתוקק מאוד להראות את פרצופו בפני המצלמה ככל האפשר, אך ע"ת יבקשוהו לספר על ה-קיבוץ, נענה הוא בלי רצון ומוסר "ציו-נות" יבשה מאוד. בקושי רב אפשר להוציא מפיו:

הקבוצה נמצאת בלוד זה למעלה משנה, ולמעשה אינה עוסקת בהכשרה חקלאית או קיבוצית. את אנשיה אוסף ה"מנהל" מכל

הנספחים הצבאיים כפתיחת. המכביה. רעם התותחים הצחיק...

קצות הארץ, בעיקר מבין אנשים חסרי משפחות. חלק מהם מכיר היטב את קיבוצי היהודים. (ומכאן יש להניח, שהם מתמר-מים מאוד על צורת הקיבוץ שלהם ועו-בו אותו ברגע שיצטיידו בתעודות זהות ועבודה — אם עדיין לא עשו זאת). למעלה מ-90% עובדים עבודות חוץ. תכניות ל-עתידי — אין. מדריכים שיתנו להם את ה-דרך, שתובילם ביום מן הימים לחיי קי-בוץ ככל הקיבוצים — "הבטיחו" להם. מי הבטיח? אין תשובה. זיקתם החברתית ל-מקום — אפס: עד הערב יושבים כולם בבתי הקפה בלוד או בירוש.

עוד פרט פיקנטי: אין ערביה שדחה תר-שה לה הצטרף לצורת חיים קיבוצית. כלומר: שאביה יוציאנה חניגם מביתו. בחור זה עולה כ-300 ל"י. פרט לשתי נשי ה-"מנהל" — אשר אין להן כל מגע עם ה-קיבוץ — אין אף בחורה אחת במקום; וזאת אפשר להרגיש היטב, על פי הסיר-חון המבהיל השורר במטבת. כעת התאר-סו שניים עם בחורות מתחנת-הרכבת, ות-היינה אלה שתי ה"חלוצות" הראשונות. מעניין לדעת מניין רכשו, קיבוציגיקים לכ-אורה, כסף רב כל כך לשם קנייתן?

מורה הדרך, עלי, וכן ה"מנהל", היו בדעה אחת, כי הקיבוץ הערבי שייך למפ"ם. זוהי,

כמדומה, המפלגה שאליה שייך ה"מנהל", שהוא, דרך אגבי, פחות או יותר, "עסקן".

שנה טובה ומאושרת

לקראת השנה החדשה קיבלו ראשי המשטרה בתל אביב ברכה אחת בלבד. לא המוסדות העומדים בקשר יומיומי עם המשטרה, לא עורכי הדין הרבים, לא העתונאים, לא הפרקליטים ולא השופטים הם אשר שלחוה. היתה זו חבילה קטנה ועליה רשום בכתב ידה של אשה: "מס' קרת המשטרה בתל-אביב — ברכת שנה טובה ומאושרת" על החתום היתה: צילה צויקלר. כתובת השולחת: בית הסוהר...

וזהי אחת הברכות הנדירות ביותר, שנשלחה לכבוד ראש השנה ביום מן הימים. עולם שלם צפון בחבילה קטנטנה זו, שנת-קבלה במשטרת תל-אביב, חייה של אם ואשה, אם שרצחה את ילדה הפעוט וה-יושבת עתה מאחורי הסורג בתוקף פסק דין של 12 שנות מאסר.

החבילה הכילה — שתי בובות קטנות מעבודת ידה של האסירה צילה צויקלר, מתנה למפקדי המשטרה, אלה שאסרוה והביאוה לדין בעבור הרצח. לפני כשנה עמדה צילה צויקלר בפני השופטים, כשפניה מופנות הצדה ודמעות יורדות ללא הרף מעיניה במשך כל מהלך המשפט. אשה צעירה לימים, בת 28 בסך הכל, בהירת שער, רזה ובעלת עיני תכלת. היא עלתה לארץ לפני כמה שנים, היתה נשואה לאדם שבגד בה ועזבה לנפשה. היה לה ילד פעוט, בן שנתיים וחצי היה, והיא מסרה אותו למוסד בקרבת כפר סבא. ויום אחד גודע לה, כי בעלה לשעבר חי עם אשה אחרת והקנאה אכלה בלבה והעבי-רתה על דעתה.

היא באה לאותו מוסד, קראה לילד החור-צה, הלכה אתו לטייל וברגע מסוים הוציאה לפתע מארנקיה בקבוק חומצת ושפכה את תוכנו על פניו. הילד האומלל מת כעבור שעות מספר מהכוויות. אנשים שעברו במקום ראו אשה מתיפחת בבכי כשהיא רצה לאורך הכביש וצועקת: "אם יש לו אשה אחת לא יהיה לו ילד ממני..."

משפחה של צילה צויקלר ארך בסך הכל יומיים. היא הודתה באשמה. היא לא ניסתה להגן על עצמה וסירבה לקבל סני-גור גם כאשר בית המשפט דרש זאת ממנה. היא רק עמדה ובכתה וביקשה את העונש. והוא ניתן לה: 12 שנות מאסר, בהתחשב עם הניסיונות השונות.

ועתה, מבית הסוהר, שלחה צילה צויקלר את פרי עבודתה — שתי בובות ילדים למ-פקדי המשטרה. וזו היתה הברכה היחידה, שקיבלו הקצינים השנה מ"הציבור".

הסרביסים היפים

כאשר הבחין פקיד המכס בחיפה בתוכן המסען שהגיע מניו-יורק — קרנו פניו. מערכות כלי מטבח נחמדים עם צפויים אמ-נותיים! לבסוף השיג לבת זוגו את מבוקשה. בהגיעו הביתה הודיע לאשתו בשמחה, שבקרוב תוכל להשיג בחנות "המשביר לצרכן" מערכת כלים מפוארת, מתוך המס-ען שהביא עולה חודש מארה"ב.

— ומניין לך שזה היה דווקא ב"המש-ביר לצרכן"? — שאלה עקרת הבית.

שתי הבובות, מתנת צילה צויקלר לא המוסדות ולא השופטים.

— ולמי יחלק המפקח על המלאי את הסחורות הדפיציטיות, אם לא ל"משביר המרכזי"? השיב הפקיד בנעימה רבת מש-מעוט.

הנימוק היה יותר מדי מציאותי אבל לשוא חזרה חובבת כלי המטבח היקרים השכם והערב על מחסני "המשביר לצרכן" — הסרביסים היקרים לא הופיעו.

אולם, כפי שקבעה הפילוסופיה, "אין דבר הולך לאיבוד בטבע" ואחרי 5 חדשים הופיעו כלי המטבח היקרים בידי סוחרים פרטיים ובמחירים מפולפלים. יתר על כך — לא כל בן אדם היה יכול לזכות בהם.

— "בחודאי טעית", קבעה אשת פקיד המכס. — "כנראה לא תמיר מפלים את "המשביר המרכזי" לטובה בחלוקת מיצרני עולים".

כרמלה ויגאל ידין...הרמסכ"ל יושב בפניה

אולם פקידו אגף הפיקוח היו כנראה בדעה אחרת (יותר מדי מכירים הם את משרד האספקה) והחלו בחקירה.

עד מהרה התחזר כי פקיד המכס לא טעה. את הכלים היקרים קיבל "המשביר המרכזי" אלא "משום מה" אוחסנו תקופה ממושכת במחסן ואחרי חדשים נמצאו הכלים היקרים לפתע בידי סוחר קטן (אמנם שמו קליין) לבנוסים גדולים. פשוט, "המשביר המרכזי" במקום לשחוק את הסי-חורה ללקוחותיו, זאת אומרת, לחנויות "המשביר לצרכן" ולקיבוצים — ביצע "מסחר בלתי חוקי (כך נרשם בתיק פלילי) ע"י מכירה למסחר הפרטי ב"שרשרת".

כשנפתח תיק פלילי נגד "המשביר המר-כזי", פיסרה ההנהלה מיד את הפקיד שבי-צע את הטרנסקציה. אולם הפקחים הם בני-אדם בלתי סנטימנטליים וגיסתה זאת לא שיכנעה אותם בכלל. (אגב אירחא נזכר אחד מהם בבדיחה על הבעל, שתפס את אשתו בעתן בגידה וזרק את הספה החי-צה...) הפקיד הוא פקיד ועברה על החוק היא צברה.

ייתכן שבמשפט יתגלו פרטים עוד יותר מעניינים, על כל פנים המזכיר הכללי של התאחדות הסוחרים קובע שבידיו נמצאים צילומים אורייגנליים מכל הטרנסקציות הא-לה ולעת מצוא יפרסמם. אולם אגף הפיקוח מפסקע אם תמצא שעת כושר כזאת מכיוון שבידיו נמצאים המיסומכים המקוריים.

עופות ובני-אדם

שנת 1932 נחרתה בזכרון אורחי ברית המועצות כתקופת זרועה ללא תקדים. המש-טר הסובייטי, נקממה לסבוטזיה בקולחוי-זים, מכר את החיטה במחירי "דומפינג" בחו"ל וכמה מיליונים תושבים מתו מרעב. המצב במדינת ישראל עוד רחוק מזה אבל המפקח על המזונות למד כנראה משהו מזה וכתגמול על מכירת לחם להונת עופות קיצץ במנות הקמח למאפיות וגרם ל"בהלת הלחם". יחסר לחם לאנשים, או לא ימכרו דבעלי הלול" — קבע משרד האספקה וקיצץ במכסת הקמח ב-15 אחוז.

הלולנים ידעו כנראה איך להסתדר ולפי הודעת המפקח על המזונות, "גודו" מש-לוחים שלמים של לחם ישר ממאפיות קר-אופרטיביות ופרטיות אל המשקים. בערים קמה בהלה. החלו לאגור לחם וליבש צני-

אורי אבנר

כולם ילדים טובים

נאום לא-בן-גוריוני בהחלט: חסרו ההבדל רקות האימפולסיות, ההאשמות המוחצות, ההתקפות הנועזות- גם לקול היה שקט. אטי, כמעט עייף, ורק לקראת סוף הנאום "התחמם".

כשראש הממשלה, לבוש חולצה לבנה בעלת שרזלים צרים, הרכיב את משקפיו ונתישב בניחותא בכורסא שע"י המיקרופון בחדר האולפן הנועז, היה בידו נאום מדוד ושקול, מחושב לפרטיו. הטכסיס בן-גוריוני, שהשתלט שלטון כמעט מוחלט על מלגותו (שרבים מראשיה התנגדו ולתנגדוים לו) והגן חיל תבוסות מצלצלות ליריביו (אלטאלינה, פלמ"ח) שוב עמד על הגובה.

כל יהודי הגון

קודם כל מנה בקול נוגה את הקשיים העצומים שהממשלה נתקלת בהם בגלל נאום מנותה הציונית. הצנע והקיצוב דרושים בגלל העליה וצרכי ההגנה (לא כל כך מדויק: יהודי אמריקה משלמים בעד העליה דבר לאירוס יקרים, שהממשלה משתמשת בהם גם לצרכים אחרים). בגלל העליה עולה היבוא פי שמונה על הייצוא (לולא באה העליה, האם היה המצב שונה?) כל יהודי הגון רוצה בעליה ובהגנה (ההיקש שלא בוטא: כל יהודי הגון רוצה בממשלה). אחרי כן ניגש ראש הממשלה בשקט להטות את רוח הפרצים ממפרשי יריביו למפרשיו שלו. הממשלה עשתה שגיאות רבות. חסר תיאום. חלק מן הפקידים הם כנוביים. דרוש בדיקת יסודי במנגנון הממשלה (המסקנה המבוקשת: נעשו דברים רעים מאחורי גבו של אבא-בן-גוריון - עתה יבואו הילדים הרעים על ענשם ואבא ידאג לילדים הטובים).

האופוזיציה אינה כולה רעה, הקואליציה אינה כולה טובה. רוב היהודים אנשים טובים. מחוץ לדמוגים ולעיתונים הצהובים (ואיש אינו רוצה להיות דימוג או עתונאי צהוב) יעזרו הכל לראש הממשלה במיבצע זה.

בסך הכל: נאום כמעט לדוגמה.

אבא מוכן לסדור

העובדה הפשוטה היא, כמוכר, שכל אדם הגון רוצה באמת בחיסול השוק השחור. מי רוצה שילדים ירעבו בשעה שהחלב נמכר בסתר, שחולים יתפתלו בכאבים בשעה שרפואות חיוניות נמכרות "מתחת לשולחן"? אלא שגם ראש הממשלה יודע: הדבר אינו פשוט כל כך. 9 מתוך כל 10 משפחות נזקקות לשוק השחור לסודותיהן היוםיומיות. מספרים לא רק סוחרים, אלא גם קיבוצים (שהממשלה מעלימה את שמם ובן-גוריון משבח אותם על ש"הורו בא שמה" - כלומר, אבא סולח לילדים הרעים אחרים שהבטיחו להיות ילדים טובים).

חטאים ועכברים

כי זו המציאות: ענפים שלמים של המשק אינם יכולים להתקיים אף יום אחד מבלי להזדקק לשוק השחור. במקרים רבים נתעורר הרושם שהממשלה יודעת זאת, ואף לוקחת את הדבר בחשבון (כדוגמת הממשלה העותומנית, ששילמה לפקידיה משכורות סמליות, מתוך חשבון שהמשכורת האמתית תשולם ע"י נוהגי הבאקשישים). לענפים אלה מוקצבים המריגלם מתחת למינימום ההכרחי, והי ברייה שעמדה לפניהם היתה: לקנות בשוק השחור או לסגור את המפעלים.

זהו שורש הרעה. וכאן באה לידי גילוי אותה "יהירות" בירוקראטית אשר ראש-הממשלה הפליג בגנותה. אפשר לאסור את הפושעים המוכרים במחירי אגדתי את הבשר המיועד לחולים בבתי-החולים, את הסיגריות המוכרות מעבר הירדן, את קופסאות בשר-חוזר המגיעות מאמריקה. אולם השוק השחור לא יתחלל עד אשר יחדלו פקידים מסוימים להתייחס אל מפעלי-ככלה כחטאים המשי-חקים בעכברים לפני נעצם בהם את צפורי ניהם.

אין ספק שאתן תשע-עשריות המפרידות את החוק וכלו לשתף פעולה עם מצביעי-החוק ולחסל את מרבית הספרים. אולם קשה להאמין במהפכה נפשית עמוקה כזאת, אם לא תקדם לה המהפכה הנפשית במנגנון השלטון - המהפכה שתהיה גלויה לעין, ברורה, הפגנתית.

שב הוא את דגלו של הצי המסחרי - מגודוד כחול או זהוב (קיימות גרסות שונות) בתוך ביצה לבנה על רקע כחול - לנאה יותר מן הדגל הלאומי? ואולי

פגניון. כדי להוכיח לכבוד בית המשפט כי אמה וייס, הגרה בשדרות רוטשילד 67 בת"א, עברה עבירה (ובי-עקבות הדבר נקנסה אמנם ע"י כ"ב השופט לונברג בחמש לירות) הוקרא בבית המשפט כתב האשמה, שהכיל בין השאר את הקטעים הבאים: "...הג"ל נאשמת באי שימת מחסום לכלב בשעה שהוא יוצא לטייל באיזור עירוני ואי מניעתו מבוא במגע עם כלב אחר לפי סעיף 9 ו-12 מפקודת הכלבת... והיות וביום הג"ל לא שמרה הנאשמת מחסום לכלב השירי לה ולא מנעה אותו מבוא במגע עם כלב אחר בשעה שהכלב יצא לטייל באיזור עירוני... והואיל ובדואר התבילות לא השגיחה על הג"ל ולא השתמשה באמצעי זהירות נגד הסכנה הצפויה מאיזו חיה אחרת (כלבת) וכי תוצאה מזה נשך הכלב את שרגא גולדברג (שהיה אותה שעה בדאר הח"בילת)..."

והיות וכל אלה - נקנסה הגברת אמה וייס, כאמור לעיל, בחמש לירות.

רוצה הוא להדגיש את עליגותו של המסחר על הלאומיות? או שמא זה סתם ענין של חוסר בקיאות...

ארצנו זו

המפלגה הפרוגרסיבית השתמשה לצרכי הגשת הערעורים, לבחירות העירוניות, **ברשימת כנוני, הארץ**. נתברר, כי בין הערעורים שהוגשו היה גם ערעור של אורח בשם **"קפה וינה"**. ("חרות") - - - כאות תודה והערכה על הופעת הפטרונות פנינה ולצמן בפני אנשי רעננה הגישו לה מארגני הקונצרט, **לא זר פרי הים**, כמקובל, כי אם **עשר ביצים, אקסטררה**. ("מעריב") - - - המרי-כויה של הטלפונים ובאן יהודה סגורה משעה 12 עד 4 אחר הצהריים. כשהפקידה הולכת הביתה בצהריים, היא מקשרת את כל הטלפונים **זה לזה** וכאשר מצלצלים **לאחד** - מצלצל הטלפון אצל **כולם**. ("הבקר") - - - מצרכניה בשכונת התקווה נגנבו **שלושה** שקים של סוכר לבן, **3000** ביצים, **200** קופסאות סר-דינים ו-**130** חבילות קמח. ("יומן המש"טרה") - - - חופה ראשונה לחייל ים-סוף **הרב הצבאי והחופה הוטמו בממטום** מתל-אביב. ("הארץ") - - - בחיפה חולקו **7200** נרות יום-כפור ל-**600** תנוונים עבור אוכלוסייה של **120,000** נפש. ("גירוסלם פוסט").

תמונת השבוע

המקום: - תחנת האוטובוסים לארנונה מוד בנין הדאר הראשי בירושלים. **לפנים:** רחוב כבוינגרד. **בין קהל הנחשקים בתור עמדו:** לושקט, תרנגול-הודו, (משקל 8 קילו בשר). **נא להפעיר דמיון רבותי.** **לו עמדו תרנגול-הודו זה באותו מקום לפני שלש שנים חדישים לפני חג המולד.**

מים. ועל ידי חנויות המכולת החלו לתזנב תורים ארוכים ללחם. מי יודע איך היו מתפתחים העניינים אלמלא "משבר האימון" הכללי שחל בשטח הכלכלי הכללי והממשלה הגיעה לידי מס-קנה שלא כדאי בגלל כמה טונות קמח להעמיק את הקרע בינה לבין האוכלוסייה. מיכסת הקמח הוחזרה לקדמותה, סערת הלחם שככה וגם העופות מבוססים.

שני כרטיסי ביקור

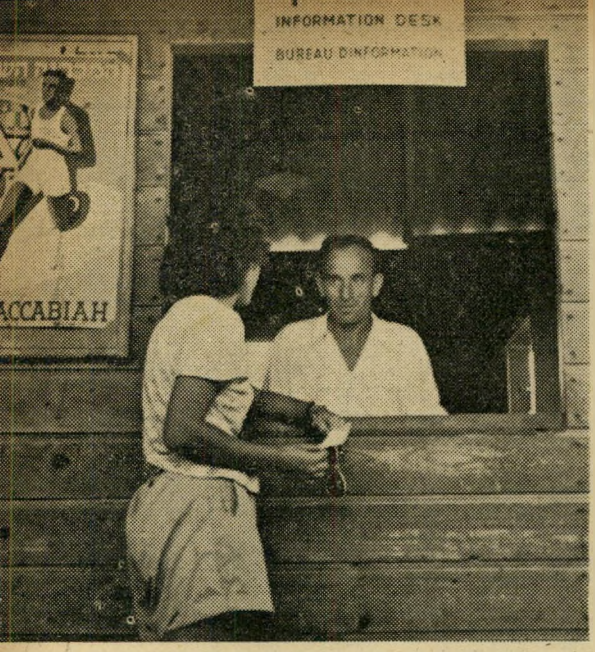
יחד עם המשלחת האמריקאית למכביה הגיע לארץ ד"ר מורטון גיי רובינס, רופא ידוע מניו המפשייר. ד"ר רובינס, אדם יפה תואר ובעל שפם מסוגנן של "המתור המושבע" (גירסת הוליבוד), בסך הכל - פרצוף לא יהודי, הפתיע את הפקידים בשדה התעופה בלוד בעברית הצחה שלו. ימש החלו הללו להתעניין מנין לו לרופא המ-כביה, העברית הזאת, לא אמר מלה אלא הוציא מתוך הכיס שני כרטיסי ביקור, שם אותם על השלחן ואמר: "זה (הוא הצביע על האחד מהם) הוא של היום, ואילו זה (הוא הצביע על השני בעברית) הוא מלפני 28 שנים, כאשר נמנית על תושבי הארץ הזאת..." מאז היה מרדכי רבינוביץ מש-

הד"ר רובינס-רבינוביץ משכונה לעיר.

גיוה הסניטרי של תל-אביב ("השכונה") חלפו שנים. המשלח נסע לאמריקה, שם נתפרסם כרופא. נהיה לטקסן ציוני חשוב (בין יתר התפקידים - יו"ר ועדת המכבי של הסתדרות הציונית) ואילו כאן - ב"שכונת תל-אביב" - גם כאן חלו שני נויים ניכרים. ומשכב בשבוע שעבר מרדכי רבינוביץ-רובינס לארץ היתה לו כעין קב-לת פנים לבבית בשבילו במיוחד: ערכו כאן את "שבוע הנקיון" של השכונה לשי-עבר. "בימים ההם הספיקו חצי תריסר מטאטאים כדי לערוך מבצע נקיון בעיר העברית" - העיר הרופא מאמריקה. לפני כשנה ביקר ד"ר רובינס בארץ בפעם הראשונה לראות את המדינה היהודית ואת מספר יידיים מהימים ההם כגון "מוסא" (משה שלוש), שהיה מהלך כמוהו בתרבוש, ועוד חברים מהזמנים ההם. "היו ימים" - אמר רובינס - "אבל היום יותר טוב, בפרט בכל הנוגע לפיקוח סניטרי". והוא הלך לעירייה כדי לחטט שם בארכיון אחר התקנות להשגחה סניטרית (מספרות, מסעדות) שהוא, רופא המכביה, חיבר או. ומשעלה בידו לגלות אותם על נקל באר-כיון, קבע האורח, כי מלבד הנקיון (היחסי) יש גם סדר בארץ.

מאז ביקורו בישראל אשתדד הוסיף ד"ר רובינס פעולה חיונית אחת לשרשרת המב-צעים של "פור איוראל". הוא יסד את החברה הרפואית האמריקאית למען ישראל. רעיון הארגון הזה הוא לאפשר לרופאים ישראלים להשתלם באמריקה לקיים קשר בין רופאים בארץ ואנשי המדע הרפואי היהודיים באמריקה. עד כה כבר התארגנו בארגון זה כ-650 רופאים יהודים באמריקה. כאן גילה לנו ד"ר רובינס, כי באמריקה חיים כיום לא פחות מ-29,000 רופאים יהודים (כביה יש באמריקה 160,000 רופאים). אם נצליח לארגן רק מחצית הרופאים הללו למען ישראל (14,500) - חישוב ד"ר רובינס - וכל אחד מהם מלשם 10 דולר לשנה - הנה כי נשיג סכום של 145 אלף דולר. בכסף זה אפשר לפעול

ככניסה. לשכת המודיעין, עם רסיקול המשדר לכל פי המחנה, עומדת לרשות התושבים להשיג ידיעות ולענות לשאלות

אובל בשפע. נקודות ותלויים אינם ידועים ב"כפר"

כפר ה"מכביה"

מאת **שלום כהן ומקסים סלומון.**

שהיו בשימוש בית-ההכרה — היו ראויים לקבלת דיירים, וכדי להגיע למחנה, צריך היה ללכת קילומטר בחול.

אך מיד ניגשו לעבודה אנשי המחלקה הטכנית של העיריה ואנשי ה"מכביה". תוך שבועיים נסלל כביש, הוקמו ביתנים, והעיקר — הונחו עשרות מטרים של צינורות להעברת מים לבריכת-השתייה הגאה שלא השתמשו בה מאז עזבו הבריטים את המחנה לפני שלוש שנים.

וכאשר באו ראשוני המשלחות מחוץ-לארץ — בצפותם לכי רע — מצאו חדרים נקיים, מחנה יפה, מזון בשפע, ואפשרויות נהדרות לנופש במקום.

מיד הודיעו על הפתעתם הנעימה לכל מי שטרת לשאול אותם. אכן מחנה כזה ראוי לשכן בו את שחקני הארצות המפונקות ביותר בעולם.

היום גרים ב"כפר המכביה" כחמש מאות ספורטאים המעדיפים לבלות במקום את רוב זמנם החפשי בין תחרויות הספורט השונות — כי ספק אם יש מקום אחר בישראל היום שאפשר לחיות בו ברוחה ובנחת כב"כפר" הזה.

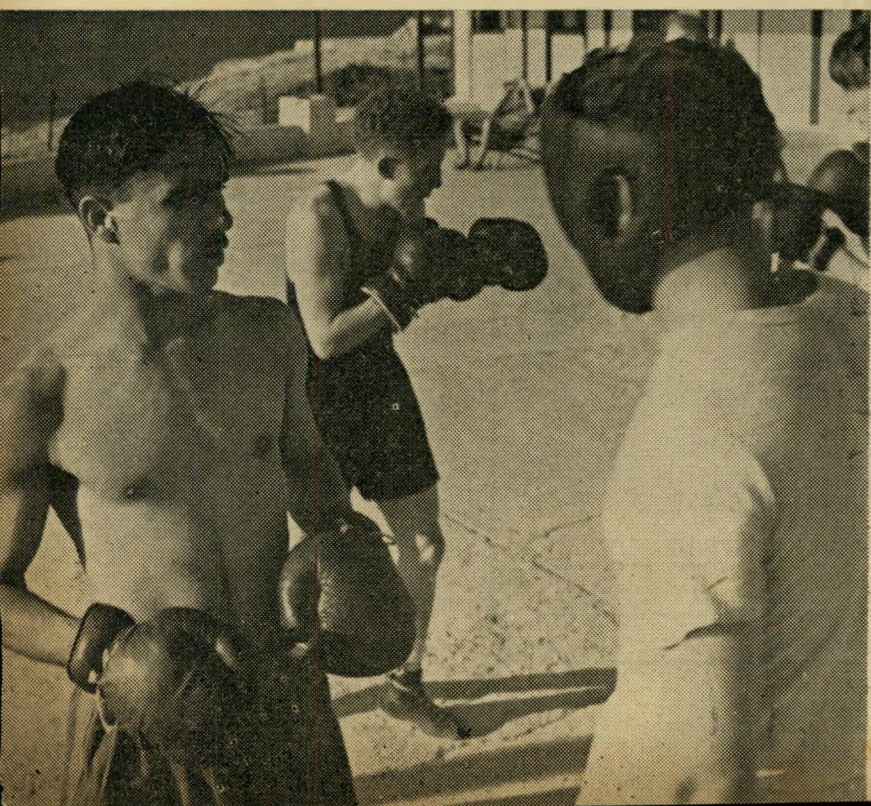
מוה כמה שבועות אפשר היה לחשוש כי המכביה "תתחרבן". וככל שהתקרב מועד הפתיחה, הלך וגבר החשש. אף שמועות הגיעו להו"ל, ובעתונות הופיעו שאלות: כיצד יוכשר האיציטד החדש, מה תהיה רמת ספורט טאינו, ובעיקר, — היכן ישכנו את הספורטאים-האורחים? ואכן, השאלה האחרונה היתה אחת הקשות ביותר. כי איפה ימצאו דירות למאות המתחרים שיבואו מכל הארצות? האם ידחקו אותם למלונים הדחוסים בלאו הכי? ולבנות להם שיכון — אין חמרים, אין זמן, ואין כסף.

הועדה המארגנת של "המכביה" פנתה לבעל-הבתים הגדול ביותר במדינה — צ.ה.ל. היש באפשרותו לשכן את האורחים? נבחר כי בצפון תל-אביב עומד מחנה הכרה ונופש של הועד למען החייל שהוקם בזמנו למען טייסי ה.ר.א.ף.

הצבא נתן הסכמתו, והועד הלאומי למען החייל הואיל להשאיל את המחנה למען "הפך ל"כפר המכביה". המחנה היה במצב הזנחה חמור, רק ביתנים מספר —

אימונים. בערב ייפגשו על הזירה "ברצינות", אך עתה הינם רק תושבים בני "כפר" אחד, המתכוננים יחד לתחרויות. בין אהרון מודי (שמאל) שבא מהודו ולט הקי (ימין) מיוהנסבורג, אין צורך בשפת-דיבורים. יש להם שפה משותפת משלהם — איגרוף.

אהרון מודי, 20, למעלה מימין). מכונאי-מתאגרף מבומביי. **היינץ שטרנפדר, 20,** (שמאל). סטודנט מוינה שעזב לימודיו להשתתף בתחרויות-שחיה במכביה. **אהרן רבינסקי** (ישן) טניסאי מיוהנסבורג. **דניס הורוביץ, 17,** ("תינוק" המשלחת הדרום-אפריקאית) מתאגרף.

בריכת-השחייה. היא נבנתה ע"י האנגלים למען יינפשו בה טייסיהם בשעות הפנאי. מאז עזבו הבריטים הונחה הבריכה. עתה שוב זורמים בה המים

הרצים במנוחה. עדנה פרידמן ודוד סנדלר רצים בקבוצת האתלטיקה מדרוס אפריקה. עדנה היא ביוהנסבורג עקרת-בית ואילו דוד מנהל בית-דפוס באותה עיר.

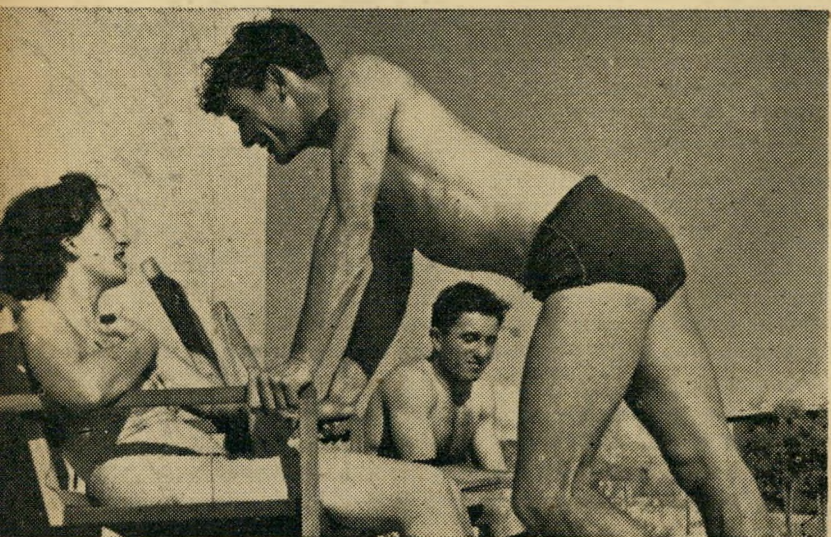
הפעם לא קימץ שר האספקה, והספורטאים אוכלים כפי שהיה מקובל בתקופת ה"סרוס-צנע".

הכנה למשחק. עוד מעט יצא סמי בלום, הרץ הימני של קבוצת הכדורגל מדרוס-אפריקה, למגרש. לפני המשחק עוזר לו חברו לס הץ לרכך את השרירים.

קצת מתיחות. הם גרים בצ'ריף אחד, זה ליד זה — אלן (שמאל) מלונדון ורוברט דין (ראה שער) מבומביי. בשעות אחרי הצהריים, כשרוב התושבים שוכבים לנוח, ואין מה לעשות, הם מוציאים חבילת קלפים. — אבל בלי כסף

פגישה יבשה. אנה היינבאום באה מוינה ולואיס מילר מקיפטאון. אמנם אין היא גרה ב"כפר", אך מבקרת קבועה היא, כי כאן ליד הבריכה מבליים בנעימים.

מכתב הביתה. מרצלו פרינטה, שחקן כדורסל, בא מטריפולי. שם בבית בודאי מחכים לחדשות מבנם ב"ארץ הקודש", ואמנם יש הרבה מה לכתוב.

המייצגים את מדינתם

כאשר נבדקו כתבי האמנה של חברי המשלחת הישראלית לכנס החמישי הסדיר של עצרת או"ם, שנכחה ב-19 לחודש זה בפלאשינג מיידאום שבמדינת ניו-יורק, על ידי וועדת כתבי האמנה -- נמצא שהתעודות לא סודרו בהתאם לתקנות, הורשות הוד עה רשמית על מנזי חברי המשלחת מצד ראש המדינה השולחת או שר החוץ שלה. נציגה הקבוע של ישראל באו"ם, אבא אבן, הסתפק במשרת ובגלל טעות טכנית ואת הוכרה המשלחת כחברה ומנית בלבד, עד לתיקון השגיאה.

אבא אבן (אזכור) אבן בן 35, שגריר

מיוחד ומוסמך של ישראל בושינגטון ונציגה הקבוע באו"ם, ממוסק, כבד סנטר וארון פנים, יליד דרום אפריקה ותלמיד עילוי במכללת קמברידז' המפורסמת, מד רחן שהיה צנוור ערבי ראשי ליד המטה הראשי של צבאות בריטניה במרוח דתרי כוך בהיותו בן 25, ושגתגלה" או על ידי ברל כצנלסון, דברה הרוחני של מפא"י, שקרבו והכניסו לעבודה במחלקה המדינית של הסוכנות.

הנציג אבא אבן פוליטיקה...

לבב. חבר משק שהיה בשליחות באירופה ונתניס לחיל האוויר הבריטי כטייס קרב, וראש מטה וקצין המכצעים של שרות ה

אלוף אויר אהרן רמז... וחיון מלבב.

אחיר ("ש. א.") של ארגון ההגנה שנת מנה למפקד חיל האוויר לישראל.

אפרים צור (פיינשטיין), ראש עיריית מגדל גר. גבה הקומה, הממושקף ושוף הפנים, איש באר-טוביה שכל מגעו, בעבר, עם מגדל גר הצטמצם בכמה ימי מעצר בכלא המוזהם שבניי, כשחש ל" עזרת מעפילי "שבתאי לוזינסקי", שירדו בחוף מגדל גר, ושנתמנה לתפקידו כיושב ראש הוועדה העירונית לפני עשרה שבר צות, התפצה, לאחר ששככה הסערה סביב "יצאת" ערביי מגדל גר לרצועת עזה, ל" עויני מדינתו הועירה והודיע בגאוה על: ששת אלפים יהודים בעיר. תעסוקה מלאה.

הקניית הלשון העברית לכל העולים. קדיחת שלוש בארות והקמת בית חרושת לייצור צנורות-ענק בעלי קוטר של שני מטר, שדרכם יעברו מימי הירקון וביוב ת"א להשקאת הנגב.

המשנים את מקומם

פנחס לוביאניקר, בן ה-46, בעל שערות השיבה והפנים השלולים, האיש ש- יעמוד, לדעת יודעי דבר, בראשה של מדינת ישראל, אחרי שדוד בן גוריון יפסיק, מסיבה כל שהיא, למלא את כהונתו הגר כחית; המזכיר הכללי של ההסתדרות והי אחראי לתקפה הסוערת ביותר בחיי אר- גון הפועלים הגדול במדינה; הוא המועמד הרציני ביותר לתפקיד השר שמפא"י מת עתדת להוסיף לממשלה, לכשיבוצעו בה חלופי הגברא - שמדובר עליהם זה מזמן רב.

מזכירים אפשרות שיתמנה כשר החינוך במקום זלמן שזר הסובל ממחלה. וללא ספק זקוק המשרד לכשרונותיו הארגוניים המצויינים של איש כ"איש העתיד", וכנראה שגם יוטל עליו בצוע החינוך הממלכתי שעה שיבטלו הורמים בחנוך.

יצחק גרינבוים, בן 71, גמוך קר מה, רחב מזה, משולש פנים, בעל מבט חודר וזקן תיש זה; עורך דין לפי הש" כלתו, יושב ראש ההסתדרות הציונית בי כולין ומנהיג הפרקציה היהודית בסיים (בית הנבחרים) הפולני, לפני השואה, ומי ייסד הסתדרות "על המשמר", מי שהיה שר הפנים בממשלה הזמנית והתימתו על כל תעודות הזהות שהוצאו עד לבחירות הכנסת הראשונה, שבהן נכשל ברשימתו האישית - י"ג - שזכתה ל-5814 קול בלבד, חזר ל"על-המשמר", אך הפעם היה זה בסאונה של מפ"ם. הוא משתתף ב- עתון תחת הכותרת "רשות היחיד ברשות הרבים".

גימק ההתקרבות: הסכנה הקליריקלית במדינה וחששותיו מפני התקרבות יתירה למערב.

שלמה ("שלשה חצים") טנאלי, 29, צנום, בהיר מבט, משורר, חבר מערכת "הארץ" שהיה כתבו הצבאי בומן המלחמה - ושרסס את קובץ שיריו הראשון - "פגישת האוהבים". בגיל 25, נתמנה לעורך "במתה", שבועון חילי צה"ל, בדרגה רביסרן.

עורך השבועון החדש, שאיכותו ירדה במקצת משעה שעורכו - מאיר אבינוהר (עתה מראשי שח"ל באילת) וסגן עורכו - שבת ("סבי") טבת (עתה פרורטר של "הארץ") השתחררו מהצבא, כבר נקט בצעדים ראשונים לשיפורו והכניס טורים מיוחדים לבלולים, היסטוריה צבאית וצחוק.

הקונים את עולמם

רלף בנין, 44, נכדו של עבד כושי, משקלו מאה ק"ג, גלוי פנים, רחב אף, חד עין, עב שפה ומקורול שער, אמן הפסיכולוגיה השימושית (מה שהוכיח בדיוני רוודס) וקר רוח, עובד שאינו יודע לאות, זכה לאות הוקרה רם ביותר - וועדה שנבחרה על ידי הפרלמנט הגורבני העניקה לו את פרס נובל (300,000 דולר) לשלום, עבור שרותו כמתוך בפועל מטעם או"ם, בארץ ישראל.

בנין, הכושי הראשון המקבל פרס נובל, שתיוך בהצלחה רבה, בסבלנות ללא גבול ובכשרון, כשהסיגריה אינה משה מפיו, בארבעה הסכמי שביתת נשק בין ישראל למדינות ערב (מצרים עבר-הירדן, לבנון, וסוריה) ושנשאר בארץ ישראל עד תום הקרבות, חזר באפריל 1949 לארצות הברית לנהל את מחלקת הנאמנות של או"ם וסרב לקבל את משרת סגן שר החוץ מידי הנשיא טרומן, בגלל יחס ההפלייה השורר אף בושינגטון, בירת ארצות הברית, כלפי כושים.

אמר בנין, כשהודיעוהו על הענקת הפרס: "אני מקבל זאת בתודה ובענוה

רבה" ומשה שרת, שהיה שני למברכים (הראשון היה טריגוזה לי) מיצה: "הערכה מתאימה למשרת הגדול של או"ם."

שר האספקה והקצוב, דב יוסף, קודר, זעום פנים וקמוס מצה, עומד לקבוע את בנתו הכפרי במושב העובדים אביחיל שליד נתניה. זאת דירתו השלישית נוסף למעונו ברחביה, ירושלים וחוליותו בחורשה גדולה בנתניה (שלט השער: "זהירות - כלב נושך").

ההנמקה: השר חובב חיי שקט בחיק הטבע, לפחות בסוף השבוע.

ד"ר מויכאל (פריץ) סימון, ראש הטקס עדין הפנים ונעים השיח של משרד החוץ, המרבה לענוב עניבות "פרפר" והי חובב חתירה ושחייה, יצא לשרות, כעי תודאי, בחיל הים.

מוחתיק ההגנה העצמית בגרמניה וארגון ההגנה בארץ, שכתב את עבודת הדוקטור שלו על הנושא "החינוך הגופני כגורם בחנוך לאומי" ניצל את ההזדמנות האחרונה ליציאה לשרות פעיל - בשנה הבאה והיה מעל לגיל חייבי השרות - הוא נולד ב-19 לספטמבר 1901.

השבץ גס' 37

37x37 crossword puzzle grid with numbers in some cells.

מ א ו נ ן : 1) יפה; 2) קנין, ירושה; 3) מצבת זכרון; 4) מעבר על פני מים; 5) עם; 7) מבני נח; 8) גבורת מגילה בתנ"ך; 9) עץ גבוה וישר (שמי ב' ה' כד); 11) ארץ השחר הדומם; 12) עוף בעל נוצת תפארת; 15) אסון; 16) חי חרוץ; 19) אומה; 21) ידיעה; 22) בנין גבוה; 24) עמוד-נוזלים; 26) ראש משלה דגול במורה; 28) אגד פרחים; 30) באר לשתות מים; 31) מידת הלח; 33) בית סוהר; 34) עיר של חכמים; 35) גבוה; 39) שם הפועל מנטע; 40) מדוכא ומלא רוגז; 41) צעיר; 42) האשה השניה; 44) מדינאי יהודי גדול; 45) משפחת המן; 47) הוד; 48) קלס; 50) חיה טורפת; 52) אניות; 54) גל חרבות.

מ א ו ז ן : 1) ציר ישראל במוסקבה; 4) מעל לתקרת הקומה העליונה; 6) ממלכי ישראל שהיו לו 70 בנים; 10) מוצל מאש; 11) עשוי על מנת ליפות; 13) בא בסוף כל הצגה; 14) גבעה גבוהה; 15) קבוצת כוכבים; 17) חזר קטן; 18) תיש; 20) פריחה; 23) ארץ; 25) פי החיה; 27) הורדת הצמר מהצאן; 29) מים לאחר הרתחה; 30) בדיחה; 32) פספורט; 35) עני; 36) אינו תושב; 37) מרכז החיים בגוף; 38) מדינאי גדול שמת לא מכבר; 41) קבל פרס נובל לשלום; 43) שריפה; 45) תנור; 46) מקום שעמד עליו בית המקדש; 49) שר; 51) קטן; 53) שרפרף; 54) חומר נוקשה וסדיני בגוף; 55) קומפוזיטור צפוני; 56) סוד; 57) משרור גרמני נודע;

בתרון תשבץ גס' 36

מ א ו ז ן : 1) בטהובן; 5) דריו; 8) ברי; 10) לב; 12) ים; 14) דב יוסף; 17) צו; 18) פור; 20) רצפה; 21) פרא; 22) תרוץ; 24) חיריק; 26) מברק; 28) וזיר; 29) מגון; 30) מנוע; 33) ירושה; 35) ניצן; 37) נאה; 39) אויל; 41) נבו; 42) וט; 43) טרטרין; 45) אף; 46) לוי; 47) טיט; 49) מתנה; 50) פורנסוס.

מ א ו ז ן : 1) בת יפתח; 2) הב; 3) ורד; 4) ביבר; 6) דלף; 7) יב; 9) אפי; 11) מואב; 13) מור; 15) יצחק; 16) סהרון; 17) צר; 19) רומניה; 21) פקיעין; 23) צבור; 25) יוון; 27) רנואר; 30) מהיר; 31) אנופלס; 32) טנור; 34) שוטר; 36) צאב; 38) אט; 40) ליטר; 43) טין; 44) גין; 46) לח; 48) טס.

ואגנר והעתונאים

בחדרו אשר בבית התזמורת (פרי פאבריקייט) בדרך לרמת גן, מתחת לת- מונתו של ברוניסלב הוברמן וכשממול מ- ציץ עליו מתוך מסגרת העץ, שעל הקיר, קודמו הגדול, המנצח ניקיש, קיבל סרגיי קוסביצקי את תפקיד יושב הראש של ה- אסיפה. כאן עמדה להתקיים מסיבת עת- נאים, אולם באי כוח העתונות הפכו לפתע

תצביע הכנסת

כבר דובר על כך, כבר התייעצו, כבר לפני שנים החליט הוועד הלאומי שלא לנגוע בשאלה זו עד "עבור הזעם", עד אשר יירגעו הרוחות. ומאז חלפו שנים והדבר מזכיר את ועדות החקירה למיניהן שהש- תקפו... ואחר הויכוח הסיק המנצח קר סביצקי את המסקנה: כאן לא הפורום כדי להחליט בדבר זה. מיהו הגוף המוסמך

המנצח סרגיי קוסביצקי לפני מפתח צודק...

לבאי כוח "זרמים" הנושא — ריכרד ואגנר ו"ריכרד השני", הוא ריכרד שטראוס (שאת יצירותיהם מחרימים בארצנו מאז בא אחד ששמו היה היטלר). המנצח הקשיש דיבר על תפקיד המוסיקה בחיי העמים. הוא הציע שתיוסד בישראל "אגודת הצעירים" שבלעדיהם אין עתיד לאמנות.

מה בדבר ואגנר?

מכאן הפליג המוס קאי הרומנטי הגדול, שחיוי ופועל- תו כאמון עומדים במעבר של שתי המאות, אל אותה הש- קפה יפה ונשגבת על המור- סיקה ותפקידה האנושי נפש האדם על ידה, יש לה, למוסיקה תפקיד פולי- טי, לא רק אמנותי... אמן גדול אינו יכול להיות שפל כל כך, וכאן העיר מישהו: "יש אנשים יוצאים מהכלל..."

ומישהו אחר הוסיף: "ומה בדבר ואגנר?" וכך זה התחיל... "ואגנר" — אמר קוסי- ביצקי — "מה בדבר ואגנר? מדוע אין מנגנים את המוסיקה שלו כאן? האם רק משום שהיא אישישית?" והוא הוסיף תוך כדי בדיחה: "באופן כזה צריכים היינו ל- חסל את מחצית הרפרטואר המוסיקלי". ודרך המדור הזה איננו מתביש להודות: "הפרובוכציה" באה מצדו, הוא אמר: "מא- סטרו, שמא תשבור אתה את הקיר האטום ותכניס בתכניות הקונצרטים שלך כבר עתה, בעונה זו, יצירה של ואגנר?". וכאן התערבו תוגנאים אחרים, שלפי דעתם יש הצדקה לתרם הקיים על יצירות ואגנר בא- רץ. האוירה המוסיקלית הייחודית קיבלה מיד "מתח" של כמה חפשיים... החלו חילופי דברים בין העתונאים לבין עצמם. קוסביצקי הרגיש, כי קיימת מחלוקת. וה- מוסיקאי הבא בימים והצעיר בנפשו הציע מיד את עצמו כ"יושב ראש האסיפה" ומסר את רשות הדיבור לכל אחד ("המפתח" — הרמת אצבע).

להחליט בענין זה? כמובן, הכנסת. "הבה נחליט על כך פעם לתמיד, אם הכנסת תצ- ביע ברוב של אחד — דינו כדי שאהיה ממוכנע, כי יש מקום לנגן את יצירותי של ואגנר..."

מנקודת ראות אמנותית, כמובן, קשה להעלים את אחד מגדולי היוצרים בתולדות המוסיקה ואחד המהפכנים הכבירים ביותר, שבלעדי היצירה שלו אין לתאר כיום מו- סיקה חדישה. אלא שמנקודת ראות מציאי- תית יותר — "אפשר לחיות" והראיה — חיינו במשך עשר שנים כך. (גם בלי בשר וכלי ביצים מסוגלים לחיות הגם שרבים יאמרו: "אוי ואבוי לחיים כאלה"...)

אליל התרבות

אליה לציון מיוחד היא הצירוף של ריכרד שטראוס לרשימת המוחרמים. אין להתי- יחס לשני הקומפוזיטורים הללו באותו קנה מדה. ההבדל העקרוני בין השנים הוא בזה ששטראוס (שאיש אינו מטיל ספק בגאוני- תו כמוסיקאי ואשר כל מבין במוסיקה מסיר את כובעו בפני יצירות כגון "דון קיחוטי", "טל אוילנשפיגל") — ועד ליצי- רתו הגדולה האחרונה ("מיתמורפוזה") — ההבדל בזה, שריכרד שטראוס חי בימי היטלר, קיבל ממנו את הצטיינות והיה בשעתו לאילום של "ראשי התרבות" הגר- מניים, לרבות של הר גבלס. אי לזאת לא ברורה עד היום פרשת "הסיהור" של המוסיקה הגרמנית, עוד לא הוכח אם לא היה לריכרד זה חלק בעסק, ומלבד זה היה היו לשטראוס הודמניות להפגין את אשר הוא חושב על הנאצים. אמנם באו אח"כ אנשים רבים, וביניהם סטפן צווייג, הסופר המנוח, ולמדו סיגורוי עליה. אך בחשבון הסופי לא שכנע הדבר והפרשה

עודנה במחלוקת כדוגמת זו מסביב למנצח פורטואגלר.

כדאי לשמוע את ואגנר

בקשר לאותה בעיה מוסר סופרנו באי- טליה, שהשתתף בפסטיבל המוסיקלי בו- נציה:

צפייה בקוצר רוח שהפסטיבל המוסיקלי בוונציה יגיע לקצו. בפתחה החגיגית ניצחו על יצירותיהן החדשות הינדמיט, קרנך ופיצטי. יצירתו של הינדמיט (קונצרטו לקרן) היתה המוצלחת ביותר, החגיגית ביר- תה. הפואימה מאת פיצטי איננה אלא מוסיקה בסגנון הרומנטיקה המאוחרת, ואילו סימ- פוניתי החמישית של קרנך לא זו בלבד שרובה כתובה לפי שיטת ה-12 טונים, אך היא גם משעממת. מספר איטלקים הפגינו את עמדתם מיד ועזבו את האולם בעוד שהמוסיקה נשמעת בו ואילו אחרים ישבו עד הסוף, כדי להסתלק בהפזון בהפסקה הראשונה. ואולם יש לצוץ, כי השעמום במלא מובן המלה איננו כלל אפשרי ב"תי- אטרון פניציה", בעל הארכיטקטורה והקר- שוט הגהדרים...

למחרת הפתיחה שמענו וראינו כאן את הבאלט "לפי טריסטן" לסלודור דאלי בביצוע "הבלט הגדול של המרקוזה דה קובו", הכוריאוגרפיה של מסין ובעקבות המוסיקה של "ריקרדו" (ריכרד) ואגנר, שאנדרטו מתנוססת כאן מול הבית בפלצו ונדרמין, אשר בו מת הקומפוזיטור. הכ- חונה כאן לחזונות בהקיצ בן טריסטן הגי- בור ודאלי הקומפוזיטור של ימינו גם יחד — הכל בנוסח צילי יוצר "טריסטן ואיוולדה". בסך הכל — פרשנות מיוחדת במינה של היצירה הגדולה מאת ואגנר. לאחר כמה ימים הודמנית ליצירתי ושם הלכתי לראות את ה"מייסטרוינגר" לאותו קומפוזיטור. כמובן, היה צורך להתחפש, כדי שלא יכירו אותי תיירים מישראל בקר- בת התיאטרון, תחילה חשבתי להדביק לי זקן, אך ויתרתי, כי על יד האופירה לא נתקלתי באף פרצוף מוכר מתל-אביב. והי- ללו לא היו באמת שם: פגשתי אותם אחר כך — בפנים התיאטרון...

פתרון החדון המוסיקלי

להלן התשובות ל-20 השאלות של חמשת החדיונים. תוך שבועיים מקוים אנו לפרסם את תוצאות ההגדרה ושמות הווכים. מס' פר התשובות שנתקבלו במערכת הוא כה רב עד שמיון ובדיקתן מצריך זמן מסוים. מכאן הדיחוי.

חידון א': (1) פריץ קרייזלר; (2) משוב שלסימפונייה "הבלתי גמורה" לשיוברט אין פרק שלישי; (3) "פילוגדיה" לסיבליוס; (4) "פאוסט" לגיתא.

חידון ב': (1) קונצנה; (2) ברהמס לא חיבר אף אופירה אחת וכן לא חיבר שופן סימפונייה; (3) המשותף ליצירות אלה — הן לא הושלמו ע"י מחבריהן, ופרט לאחת — הושלמו ע"י אחרים אחר מות מחבריהן; (4) א — נכון. ב — לא נכון, כי שוברט מת לפני שברהמס בא לעולם. ג — נכון: מרי אנטואנט נוכחה בהצגת בכורה של אופרה מאת באך, אלא שהכונה כאן ליצירה של י. כ. באך, ולא לאביו, יוהן סובסטיאן. ד — לא נכון: ליסט לא היה עוד בחיים כאשר חובר הקונצרטו הנידון לרמתנינוף.

ה — לא נכון, מכיון שהידון מת לפני שבטובן חיבר את סימפונייתו התשיעית.

חידון ג': (1) א — "טנהויר" לואגנר; ב — "הספר מסיביליה" לרוסיני; ג — "פליס ומליסנדה" לדביסי; ד — "סלומה" לרי. שטראוס; (2) בלקירב, בו- רודין, מוסורגסקי, רימסקי-קורסקוב, קואי; (3) מילו, דורי, אוריקי, הוגנר, פולקי, סיפר; (4) הקונצ'רטים הברנדבורגיים.

חידון ד': (1) לולי (בימים ההם היו משתמשים במקל כבר (אבי השרביט של היום) ומכאן שהמכה שנגרמה לקומפוזיטור היתה חמורה); (2) הסקסופון; (3) זין ו'ק רוסו; (4) "מדם בטרסלי" לפוצ'יני.

חידון ה': (1) א — 1812 לצי'קובסקי; ב — "פסיפיק — 231" להוגנר; ג — סימ- פוניה לרוי האריס; ד — קטע שאורכו 4:20 דקות לרוי האריס; (2) ויליאם שכי ספיר (שחי בשנים 1849—1931) היה קומ- פוזיטור ושמו הלך לפניו בפרט כמורה לזמרה; (3) א — "סימפוניית האלפים" לרי- כרד שטראוס; ב — "אמריקאי בפריז" לגרשוין; ג — הפתיחה "1812" לצי'קוב- סקי; ד — "ארני רומא" לרספיגי; 4 — ולדימיר פכמן.

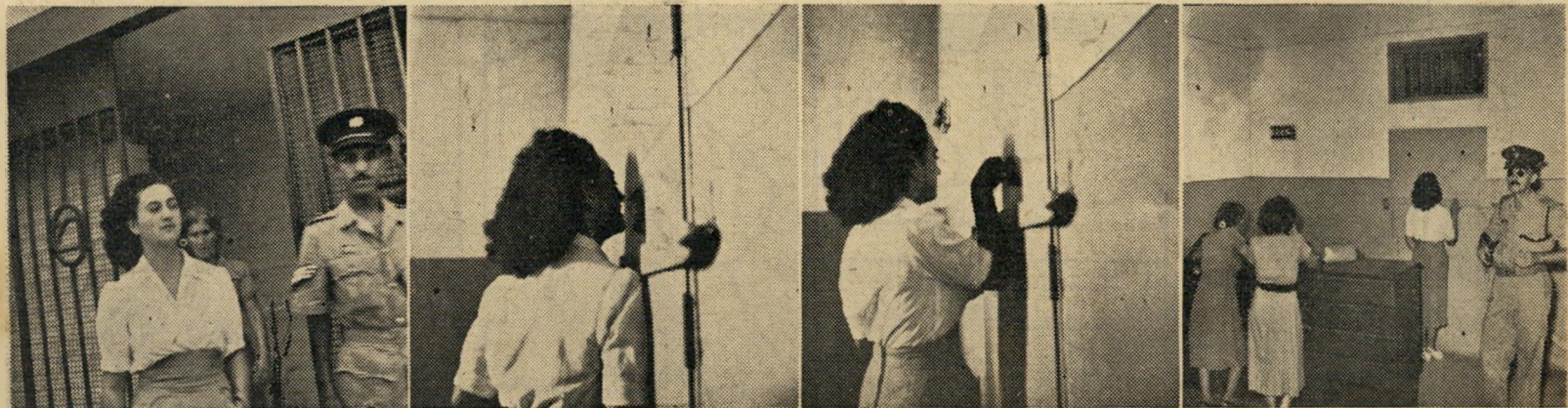
ח ש פ ט

פרשת המכונת המפוארת מתוצרת "קרייזלר" (ראה "העולם הזה" מס' 669) שנגנבה בתרמית מהנהג ירושלמי (שנש- כר ע"י "תיירת" הובא לסימטא חשוכה ביפו ושם הוכה) הגיעה השבוע לשלב ה- סיכומים, כאשר דוד (ג'ורג') הולמס, ראש הקבוצה, נידון לארבע שנות מאסר. ראש של הולמס, רוני בת ה-20, זמרת וארטיס, שהשתתפה, לדברי התיביעה, בפשע ושותף משוער שלישי, אלברט בורוכוב, עולה חדש מבולגריה, עודם מחכים לפסקי דין נפרדים. בינתיים הוחזרו שנים האחרונים לבית הכלא, מאחר שעד כה התהלכו חפ- שיים בערבות של אלף לירות.

הנידון הולמס היה לשעבר איש לחי- פועל בירושלים. במלחמת השחרור הופיע שוב באפק הפעם במאבק הכללי לעצמאות ועל ידו רוני, הזמרת היפהפיה, מבנות המחלל. רוני הוטיעה אח"כ כזמרת בפני חיללים.

לילה אחד נמצא על הכביש ביפו הנהג ירושלמי כשהוא פצוע בראשו. הוא סיפר, כי מכונתו שגדה ממנו ע"י אנשים ש- הכוהו, קשרוהו בחבלים והכניסו אותו ל- חדר עזוב באחד הבתים ההרוסים. קודם לכן נשכר על ידי אשה צעירה, תלשה מאמריקה (כך אמרה) לסיור של שלושה ימים על פני הארץ. אותו לילה יצא הנהג עם "התיירת" לאכול במסעדה ואח"כ הי- סיע אותה למקום מסוים, שם התנפלו עליו. כעבור יומיים הצליחה משטרת תל- אביב לעצור בחיפה את הווג הולמס כש- הם מתכוננים לעלות על אניה ולעזוב את הארץ. לפי התכנית צריכים היו לפני כן למכור את המכונת, אך הדבר סוכל על ידי פרסום פרטי השוד בעתונים. יומיים אח"כ נעצרו האחים בורוכוב כשותפים ב- פשע. אחד מהם שוחרר אח"כ.

רוני נפרדת מדוד

מה יהיה פסקדינה שלה?

נשיקת פרידה —

רוני מגישה לו סיגריה ררך הסורג — רוד נידון ל-4 שנות מאסר

אוסטריה ספטמבר 1950

בעוד שעיני העולם נשואות לקוריאה הרחוקה, שולחים שרי-החץ של המערב מבטים רבי-פחד אל החזית האירופית, שהיא המכרעת לאורד-ימים. בשתי נקודות — ברלין חינה — באים המורח והמערב לידי התנגשות יומיומית. על המצב בוינה של היים מוסר סופרנו, הווארד גורדון :

בפאריס הכל היה עוד כבימים ההם. רעשי צעקות, התרוצצויות לכל עבר, סבלים עם מזודות, בני משפחה שבאו ללוות נוסעים בדרכם, שריקות קטרים, הנחפזים כאילו לצאת לדרך, או אנתחם של קטרים אחרים הנכנסים לתחנה הגדולה, כאילו עייפים מדרכם הארוכה.

שום דבר לא השתנה. אין כל סימן שיראה כי עברה מלחמת עולם — מלבד אולי המספר הרב יותר של מדים אמריקאים. בכל השאר לא נשתנתה תחנת הרכבת של פאריס, מרכז הקוסמופוליטיים העיר למי.

ולחציג לראוה את כל היתרונות העלולים למשוך את הגבר — עמוה בחברה, הש" כלה, ידידים טובים. אמרי לבובון : "אתה מיטיב לבני-אדם" ולקמצן — "דברי בבזבז על אנשים המבזבזים את כספם" אל לה לבחורה לפחד מפני אינטליגנטים — הם כולם דומים זה לזה. די לה לבחורה לק" רוא ספר אחד או שנים באותו מקצוע, ו" אז תוכל להיכנס לויכוחים.

"אל תתחשבי במשפחתך! מייצעת הגב" קארלייל, "אם היא מפריעה להצלחתך", הסתירי אותה. אחרי החתונה תוכלי לבקר אותה -- לבדך. אם הידידים מפריעים — סלקי אותם בסכין של מנתח, כאילו היו סרטן בגופך."

האמהות והתליין

לפני שנתיים ומעלה הסכימה בריטניה לפנות את צבאה מהערים הגדולות של מצרים. רבבות חייליה עזבו את קאהיר ואלכסנדריה ועברו לאזור העלת הסואץ. אולם אוור זה כמוהו כמדבר, וכבני

הרעיון להעביר את המטרות המגרות מור- שינגטון ולפורן במקומות אחרים. וכך בא הנשא טרומן וביקש מקונגרס לאשר לו הענקת של 140 מיליון דולאר להתחיל בפני זור המ-סדות העיקריים.

לפי התכנית צריך היה להקים בניני ממשלה קבועים, מצוידים במקלטים מת- אימים שלא יהיו קרובים מדי לבית הלגן. אחד הבנינים שפיסק אפילו לכל חברי הקונ- גרס ; אך בכל זאת, לא מצאה התכנית חן בעיני הנכבדים הללו. הם הצביעו נגד ההענקת.

"וזהי רק עלילה ממשלתית כדי להציל את עורם של 40000 מצהצת-הכסאות (פקידים) של וושינגטון," התרעם חבר אר- פיוזיה, ובה בהצעת-נגד : מדוע לא לפטר את ה-40,000, ובשכרם להקים רשת רואר סביב כל ארצות הברית ?

לכסוף הסכימה הממשלה לדחות את הצעת ההענקת לזמן יותר באוחר. אולי בעוד שנה...

חצים וכלבים

זה למעלה משנתיים מדיעה ממשלת הפליפינים מדי חודש ש"בנחילה תבוסה ניצחת" לבנפוט-ההוקם (חיילי-גדולה קר- נוניסטיים). אולם ההוקם הצליחו, על אף ה"תבוסות הניצחות", להשתלט על חלק ניכר מן הארץ.

אחרי שהנשיא אלפידו קוירינו טרב לא- שר חילופי-גברא במטה הצבא התפטר עתה שר-ההגנה הפיליפיני, ובמקומו נתמנה רא- מון מגויווי. פעולתו הראשונה של השר החדש היתה לפרט תכנית של שלוש נקודות:

ראשית — הוא יארגן יחידה של אנשי שבטים, הציודים בקשתות וחצים, כדי לגרש את ההוקים. שנית — הוא יממן כלבים מארצות-הברית כדי לעקוב אחרי ההוקים בג'ונגל, שלישית — הוא ישלח את ההוקים השבוים לאי רחוק כדי ללמד אותם את הילכות הדמוקראטיה. כשגמרו ההוקים לצחוק המשיכו בהת- קפותיהם.

כיצד לצוד גבר ?

האם על הבתולה לשבת בחיבוק ידים ולחכות בעינים מושפלות לנסקי-חלומותיה, כי יבוא ?

לא ולא — אומרת אחת קורה קארלייל, שמכרה זה עתה לעתון האמריקאי "ור- שינגטון פוסט" ספר שיפורסם בהמשכים. "אין את הנסיכה שבאגדה," אומרת הגב" קארלייל לקוראותיה, "פקחי את עיניך ר" חפשי לך גבר !"

לדעתה של הג' קארלייל, אסור שיהיו לבת המאה ה-20 כל פיקפוקים בציד הגי- ברים. היא מעמידה לפני קוראותיה את דוגמת המורה ששאלה 96 חברות למקצוע אם יש להן את או דוד המתאים לנשואין (מספר 87 אמרה שיש לה). כל מקום מת- אים להתקפה על גברים — הכנסיה, חוגי ויכוחים, סיפון של סירת-טיולים (או בת) נאי ישראל : אוטובוס, מונית בינעירונית, מלגה). "בסירת טיולים, שאלי את הסוכן אם ישגם בסירה רחוקים מתאימים... שח" די את המלצר שיושיב אותך בין שני הגי- ברים הפיפם ביותר בספינה..." או — בי- חרי לך קורס באוניברסיטה — שם מבק רים גברים מענינים ומישובים (לכחות בא- מריקה). בעת בחירת מקום עבודה קובע רק גורם אחד — הסיכוי לפגוש שם גב- רים.

אל לה לבחורה לתת לאישיותה להפ- ריע לה בציד. "עליך להיות מוכרת טובה

הלנה היפה

יוון היא ארץ הרגשות החזקים. הכל עושים שם ברגש רב — מלחמה, פולי- טיקה או אהבה. הדבר לא השתנה מאז אותה תקיפה כאשר, למען אשה — הלנה היפה — פרצה מלחמה בכרתים.

בסוף חודש אוגוסט נתספה טאסילה פטר קוגורגיס היפה ע"י קוסטא קפאלוגיאנוס

טאסולה פטרקונורג'ים

בגלל אהבה...

— בחיפוי מאתיים אוהדים מזויינים — ונלקחה למערה בהרים. משפחות שני האוהבים אויבות הן מזה דורות : משפחת טאסולה היא ליברלית ואילו משפחתו של קוסטא מלוכנית. וכך עוררה החטיפה הרומנטית גם תסבוכת פוליטית בין תושבי האי כרתים.

אך למרות היותו ליברלי, נעלב האב קשות ממעשה זה של יריביו. הוא גייס 40 מכרים מזויינים מכף רגל ועד ראש, והכריז : "אני מוכן להפוך את רומנטיקת- הכוב הזאת למרחץ דמים". מצדו, הכריז אחיו של קוסטא, ציר מלוכני בבית הגב- חרים : "עתידה של הארץ עתה בידי שמים...".

הממשלה באתונה שלחה מיד למקום הי- מעשה גדוד חיל רגלים שימנע התלקחות דמים בין שני הפלגים, וראש הממשלה, וניולוס, הכריז : "הענין כבר חרג מתחומי הלב, וזה ענין של המדינה".

למרות הכרזותיה של טאסולה כי היא לא נחטפה נגד רצונה, וכי הגה אשתו של קוסטא בפני החוק והכנסיה, מוכרם אביה להתכיים. נגרם עלבון למשפחתו, והוא נקם יקח.

בבוא הווג לאתונה לפי הזמנת הממשלה, נעצרו ע"י השלטונות עד אשר יסודר הי- עניין בין שתי המשפחות. אך טאסולה נחטפה שנית — הפעם ע"י כדורו של בעלה שחשב את מעצרה כעלבון למשפחתו — ואילו קוסטא המסכן נידון למאסר, בי- אשמת נשיות נשק. לבסוף "רוכך" לבו של האב והסכים להתפייס.

לא כדאי...

מיד כאשר נוכחו באמריקה כי עלולה הממשלה להתפרק לאטומים תוך שניה אחת אם תוטל פצצת אטום על וושינגטון, צץ

הגב' קאטו, הנסמן וסמית

...הבנים נתלו.

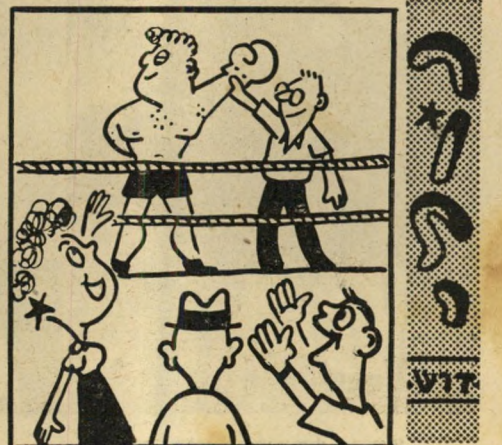
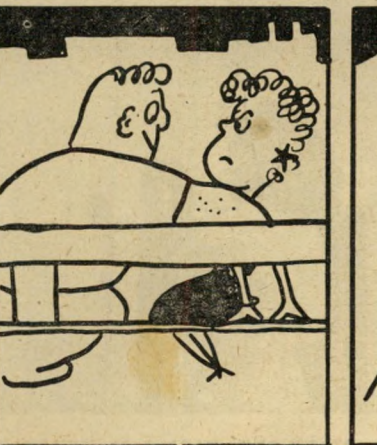
קו רכבת מת. סליחה : כן, השתנה משהו מלבד זה. אולם אין הרבה שישימו לב לכך. המדובר הוא ברכבת העומדת ליד הרציף וממתינה לנוסעים. זהו ה"אל- ברג אקספרס", הנוסע מפריס לבוקרשט דרך שויץ, אוסטריה והונגריה. לפני המל- חמה נסעו בו מאות סטודנטים מהונגריה ורומניה או תיירים לפריס, עיר האורות, לוינה, עיר הקיסרים והואלסים, או לבוי דאפסט, מלכת הדונאו. אמריקאים, אנגלים, הודים, רוסיים — הם זרמו מכל סינות העולם, הזמינו מקומות נסיעה שבועות מראש.

ועתה ? אני ניגש לקופה, מבקש כרטיס לוינה — ומקבל אותו במקום ! כי היום אין המון תיירים נוהר על פני אירופה. לבודאפסט ? מי משוגע לנסוע לשם ? חיי- נה ומסך הברזל העובר בה, אינה מוש-

ישראל מימי קדם התגעגעו החיילים הבי- רטיים ל"סיר הבשר" של מצריים. כלומר — למועדוני הלילה ולבת-המרתח של הבירה.

וכך יצאו להם שלושה טומים (כרכים אחרים) לבושי בגדים אורחיים לבלות בקא- היר. שם, כרגיל, השתכרו כהוגן ובהוכרם בימים הטובים עת שלטו בעיר זו כא- דונים, נכנסו למוסך ל"שאל" מכונית. השו" מר, כמובן, התנגד, והטומים חיסלוהו, ועוד התעללו בגופתו.

התוצאות : משפט צבאי, ותליה. בעני- יינים כאלה אין הצבא הבריטי נוהג זלוזל. אך בכל זאת הוטסו למצרים אמהותיהם של שלושת הנידונים על חשבון הוד מל- כותו. באותו מטוס נסע גם התליין המי- יוחד שנשלח מאנגליה לביצוע פסק הדין. כידוע מפורסמים האנגלים בחוש ההומור שלהם.

שלושה. לילה אחד ביקרתי בבית הקפה פאטאקי, הידוע בשל תזמורתו הצוענית והזמנתי את מבוקשי.

פתאום הגיעו אלי מהתא הסמוך פסוקי דיבור -- בעברית. ואינו עברית! זהו בע"רך מה שמעמתי: "אני מחר טס לאיטליה ואין לי אף דולאר בכיס. דחיל רבך, תגיד לי איך משיגים אותם בזול. הדוממות כיו לא חוזרת כל פעם, ואני יכול להרויח מאה אחוז מפה לשם..." שליחים?...

ועוד דבר ביחס לשליחים. בווינה יש מקום הנקרא מלין רויז שאפשר לבלות בו בנעימים. אין הייר שאינו מבקר שם. ובמקום הזה קבאר ממדרגה ראשונה, ויש גם רקדניות יפות שעיקר תפקידן הוא לעזור לאורחים לב"לות. כאשר שאלה אותי אחת "המארחות" הללו מנין אני, ענית לה כי נתין ישראלי הנני.

"אה, אתם אנשים טובים מאוד, הישראליים", היא עתה. "אני הכרתי אחד שעבד כאן בשביל הממשלה היהודית והוא תמיד התנהג כמו גיטלמן. היתה לו יד רחבה מאוד."

בפעם גם לי היתה "יד רחבה" בימים הראשונים, כי אפשר להיות שם בזול. בש"לושה דולרים ליום אתה יכול להיות כמו מלך בימרינג, מקום שעשועים קיצי הידוע בכל העולם.

נאצים ואנטי-רוסים. בסביבת דמי קום זהה אתה נתקל ליתים קרובות בנאציים, שאינם מסתירים כלל את היותם ואי צים נאמנים. הם חיים על שלל המלחמה שצברו, ומחכים עד יעבור זעם, או עד שמישהו יצטרך להם שוב. רק את שמם שינו.

לפי דעתם יש סכנה כי האמריקאים והי אנגלים ישלמו עתה ביוקר בעד עזרונם כאשר נלחמו הגרמנים ולא ברוסים. ואם אינגלו-סכסכים אלה לא יקיימו כאן ובגרמניה צבא חזק וירשו לו לתפוס את מקומו הקודם, הם אבודים.

אולם אין זו דעתם של כל האוסטרים, אין כל ספק שכולם שונאים את הרוסים ויראים מפניהם. אוסטריה עוברת עתה תקו"פה של חסיס כלכלית. תוצרתם העיקרית -- עץ -- דרושה בכל מקום, והאמריקאים עוורים להם למצוא שוקים חדשים, מצב הפועלים הוא טוב לאין ערוך מכפי שהיה לפני המלחמה, כי הם מאורגנים ונתמכים ע"י השלטונות הרוצים למשוך את לבם מהתעמולה הקומוניסטית.

וזהו מצבם של האוסטרים היום. מכל צד מחזיק בהם מישהו, וכל הזמן הוא מצהיר כי רק הוא רוצה לפנות את הארץ. חרף אהדת התושבים לאמריקאים, היו רר-אים בשיעית רצון גדולה את עזיבתם של כל ארבעת "בני-הברית".

ילכו כולם הביתה. בדיחה אחת מתוך הצגה הזוכה להצלחה רבה בווינה היא: "כאשר פעם היו התורכים בארצנו קראנו לבנות-הברית לעזור לנו להוציאם. אך למי לפנות עכשיו, אם בנות-הברית עצמן יושבות כאן?"

כי מורגש, וביחוד בווינה, שהמצב יכול לעבור בנקל מחיכוכים קרים להתמודדות חמה יותר.

מה הם רוצים מאתנו? "שאלני נהג מוגית בנסענו אל מחוץ לעיר, "הרי לא היינו נאצים", וכאן הוא מזכיר לי כי הגרמנים הבעירו את העיר לפני נסיגתם, דבר מיותר בהחלט ואשר הראה, לפי דבריו, את טיב היחסים בין הגרמנים ובין האוסטרים. "ואנחנו איננו רוצים עוד מלחמה", המשיך, "שיצאו מכאן, ושיניחו לנו בשלום. כדוע הם מוכרחים לגרור גם אותנו לתוך ענייניהם?"

יהודים. ואשר ליהודים שעודם נמצאים באוסטריה, הם מרוכזים בווינה, וכל דאגתם היא "לרכו את ענייניהם". תמצא בנייהם גם מספר לא קטן של ישראלים, שבאו לקבל בחזרה את רכושם שהולחם עם בוא הנאצים. כי אוסטריה היא הארץ האירופית היחידה המתזירה את נכסי היהודים.

הרבה מיהודי אוסטריה רוצים להגר לישראל, אך מהססים, כי מהלכות בקרוב שמועות פנטסטיות. למשל: בישראל מיכ"חחים לקום בארבע בבוקר לעמוד בתור לקניית לחם! ולמה להם לעזוב ארץ שתנאי חייהם כה נוחים בכדי להגר למקום שמוכ"חחת להם בו מנה של צרות?

לר יותר, שם מתנהלים חיי לילה תוססים. בכל מקום מצויים עתה מועדוני הלילה נוסח אמריקה ואתה יכול לראות חיילים אמריקאים צעירים מבליים בחברת בחורות מקומיות, כי לפרולין של וינה, יש לב חלש. עד עתה "עשו חיים" וחיכו שיח"זיורים הביתה, אולם עתה אינם כלל וכלל נחפזים לחזור, כי יש כל הסיכויים שמשם ישלחו לחזית קוריאה. אף כי אין הם בטוחים כי לא תפרוץ גם שם מלחמה באחד הימים הקרובים. לעת עתה הם "אוג"רים בילוי, ויביא המחר אשר יביא.

במושב חיי לילה נכללת כמובן זנות מפותחת מאוד.

האזור הרוסי הוא שונה לחלוטין. לא במבנהו או באוכלוסיו, אלא ביחס החיילים לתושבים. עדין קיים באזור הרוסי של וינה צו איהתידדות. החיילים הרוסים מת-הלכים קבוצות קבוצות, או עם נשיהם העובדות במשרדי האדמיניסטרציה באיסט-ריה. לפעמים תראה אותם גם עם בחורות מהמפלגה הקומוניסטית המקומית, אך מס"פרן אינו רב.

מגיעים לאוסטבאהוף, תחנת הרכבת של וינה, קרוב לחצות, ואני מיד הולך לחפש לי מקום לינה במלון. אין לי פנאי לראות אם העיר השתנתה מאז הייתי כאן לפני המלחמה, אולם דבר אחד ברור: טבעם של שוערי המלונים בווינה עודנו מה שהיה.

תשובתם היא תמיד שאין להם אף חדר פנוי, ושעליך היה להזמין מקום מראש אך אם אתה נותן להם איזה סכום קטן, מיד משתנה המצב. אם הסכום אינו גדול, יודיע לך שיש חדר פנוי, אולם רק ללילה אחד, ושלמחרת יצטרך להעביר אותך, וכיון שאיש אינו אוהב לעבור מחדר לחדר מדי יום, אתה נותן "מתנה" נוספת, ואז מתברר שאמ"גם יש חדר יפה ומרווח פנוי לרשותך. מצב זה גם מוצדק היום מבחינת "אובייק"טיבית". רוב בתי המלון הגדולים של וינה הוחרמו לשמוש כוחות הכיבוש של שלש המעצמות המחזיקות את העיר: ארה"ב, אנגליה ורוסיה.

אף כי רובעיים מסוימים בווינה נפגעו קשה במלחמה, אין בעיר שינויים רבים.

"פראטר" מרכז השעשועים בווינה, באזור הרוסי -- אין מתידיים.

תיאטרון בורג בווינה, לידו צפו מאות קבארטים.

פיה ושם אתה נתקל בהריוטות בית או בשלד בנין שרוף. רק סביב תעלת הוונאו, משתרעים רחובות שלמים של הריסות.

אזורי הכיבוש. בעיר עצמה אין כל סימן המראה לור כי כאן נגמר אזור כיבוש אחד ומתחיל אזור שני. אתה יכול להלך בכל מקום בעיר ללא צורך בתעו"רות או רשינות, אולם לכל אזור אוריה משלו, ואתה לומד להבחין ביניהם במהרה.

באזור האנגלי היה לי הרושם לרע קט כי חזרתי לימי המנדט בארץ. "הטומים" שוטטו ברחובות אשר הורגש בהם העושר המיוחד המגוה אח החיילים האנגלים בכל קצוי תבל, אחד הסימנים היו הסיגריהות "פלאירסי", שנמכרו בכל פינת רחוב בגלוי, אף כי ברור כי הן "שחורות". מכירת סי"גריות ברחוב היא מנופולין נכחי מלחמה, ואסור לכל אדם אחר לעסוק במקצוע זה.

באזור האמריקאי מוכבד החייל האנאקי יותר -- או יותר נכון, רודפים אחרי הרו"השמונה בערב זוה הרכבת, ואני מס"חדר בתא עם זוג הולנדי הנוסע לשוויץ. החלפנו כמה מלים בגרמנית, כיבדתי את הבעל בסגריה, ואחר כך שתקנו. רצייתי לשאול אותם כמה דברים, להכנס אתם לשי"חה, אך כנראה, שלמולי מצאתי שני שת"קנים מושבעים. הוצאתי עתון ושקעתי בקריאה.

ארץ בני דוויים. בתחנה האחר רונה לפני הגבול השוויצי, עלו מבקרי המכס. הם נכנסו זוגות וזוגות לתאים, אחד צרפתי ואחד שוויצי, וכשהצרפתי עורך בקר"רת החפצים, עומד לו השוויצי מן הצד ומסתכל. "סידור עבודה" זה הוא רציון מצוין. גם לנוסעים וגם למבקרים עצמם. בשביל הנוסעים זה אומר פחות טרחה, ול"מבקרים פחות עבודה. עובר גם מבקר כס"פים, או יותר נכון, מחליף כספים. כי בשוויץ אין כל חוק הדרוש כי יוחלף הכ"סף הור למטבע שוויצי עם הכניסה לארץ. המבקר עבר בכל קרון ושאל אם מישהו רוצה להחליף את כספו לכל מטבע שווא. פשוט -- אין כל הצהרות דחייים, בקשרת להחלפת כסף וכיוצא בזה. אדם שנכנס לארץ עם כסף ראשי להחזיק בו או להח"ליפו בכל מטבע שירצה.

הנטיעה בשוויץ כמהו כבילוי בבית הב"ראה, רוח, שמים, הרים, שלג. הכל ממש שופע בריאות וחיות-חיים. בבואל יורד הזוג ההולנדי, ובמקומם עולים חמשה שווי"צים העושים את דרכם לציריך. הם נקיים מאד ולבושים יפה.

חוך כדי נטיעה אני קושר אתם שיחה. הם מדברים בגאווה ובבטחון עצום. האינם דואגים שמישהו יפלוש לארצם, אם תבוא מלחמה עולמית שלישית? "שינסו"גא, יר"או שאנחנו עוד יודעים איך להגן על אר"צנו".

ארץ כבושה. ליד הגבול האוסטרי, נעצרת הרכבת, ועולים מבקרים אוסטריים. הם מתנהגים כאילו היו באמת אדונים בארצם, ולא רק פקידים באזור הכיבוש הצרפתי.

וזהו היום המצב באוסטריה -- למראית עין מנהלים האוסטרים עצמם את כל עני יניהם. אולם אם תרצה לחקור ולבדוק את מצב הענינים, תיוכח מהר כי הכל נתון בידיהם של הכובשים האמריקאים, הצרפ"טים, או האנגלים. רק באיזור הכיבוש הרוסי נעשה הדבר בגלוי.

בהגיע הרכבת לגבול האזור הרוסי, נעצרת היא ליד צריף קטן, ועולים חיילים רוסיים. אתם נכנס שקט עמוק לרכבת. אתה יכול להרגיש מין גל של פחד העובר על כל הנוסעים.

הברז כמו בין מזרח למערב. חייל רוסי מזויין עובר ובודק את התעו"רות. אם יחליט כי תעודה נראית לו חשי"דה, הוא מעכב את הנוסע עד שיתברר את התעודה בדיקה יסודית, ושולח אותו לדרכו ברכבת הבאה. לכן עוקב כל אחד אחרי כל תנועה של החייל המבקר, כי אין כל ספק שאחוז לא קטן של הנוסעים ברכבת מצויד בתעודות שאינן כשרות לגמרי.

ביחוד חרדות הבחורות שברכבת. כי לא פעם, לפי דברי שכני, נמצא כי התעודות של בחורה יפה אינן בסדר, ונאלצה לרדת לצריף הקטן עד שתיבדקה בדיקה נוספת. החייל עובר, סוקר את הנוסעים והתעו"רות המוגשות לו, ואינו נראה כממהר. הרי הוא אדם חשוב מאוד, וכל עוד לא החליט כי הכל כאן כהלכה, לא תוכל הרכ"בת להמשיך בדרכה.

דבר זה הוא בניגוד גמור לנועשה בא"זורים, "המערביים", שם כנראה לא איכפת לכוחות הכיבוש מי שיסע ברכבות, ואינם עורכים כל ביקורת.

השעה היא כבר 11 בלילה ואני עייף ככלב. זה קרוב ל-27 שעות מאז עזבנו את פאריס, ואני כבר מצטער שלא טסתי באוירון. כי הרי זה טירוף דעת להתענות 27 שעות ברכבת בזמן שאפשר לעשות אותה דרך בנותיות ב-4 שעות בלבד.

כת את התיירים בעלי הדרכונים האמריקאים והאנגלים, ביחוד כשחיללים רוסיים צריכים לבדוק אותם בדרך. הם מעדיפים להשאר בפאריס, ושווייץ, ארץ זו טובה בשביל זקנים ושחפנים. בקיצור, אין מי שיעלה לאלברג אכספרס.

בשמונה בערב זוה הרכבת, ואני מס"חדר בתא עם זוג הולנדי הנוסע לשוויץ. החלפנו כמה מלים בגרמנית, כיבדתי את הבעל בסגריה, ואחר כך שתקנו. רצייתי לשאול אותם כמה דברים, להכנס אתם לשי"חה, אך כנראה, שלמולי מצאתי שני שת"קנים מושבעים. הוצאתי עתון ושקעתי בקריאה.

ארץ בני דוויים. בתחנה האחר רונה לפני הגבול השוויצי, עלו מבקרי המכס. הם נכנסו זוגות וזוגות לתאים, אחד צרפתי ואחד שוויצי, וכשהצרפתי עורך בקר"רת החפצים, עומד לו השוויצי מן הצד ומסתכל. "סידור עבודה" זה הוא רציון מצוין. גם לנוסעים וגם למבקרים עצמם. בשביל הנוסעים זה אומר פחות טרחה, ול"מבקרים פחות עבודה. עובר גם מבקר כס"פים, או יותר נכון, מחליף כספים. כי בשוויץ אין כל חוק הדרוש כי יוחלף הכ"סף הור למטבע שוויצי עם הכניסה לארץ. המבקר עבר בכל קרון ושאל אם מישהו רוצה להחליף את כספו לכל מטבע שווא. פשוט -- אין כל הצהרות דחייים, בקשרת להחלפת כסף וכיוצא בזה. אדם שנכנס לארץ עם כסף ראשי להחזיק בו או להח"ליפו בכל מטבע שירצה.

הנטיעה בשוויץ כמהו כבילוי בבית הב"ראה, רוח, שמים, הרים, שלג. הכל ממש שופע בריאות וחיות-חיים. בבואל יורד הזוג ההולנדי, ובמקומם עולים חמשה שווי"צים העושים את דרכם לציריך. הם נקיים מאד ולבושים יפה.

חוך כדי נטיעה אני קושר אתם שיחה. הם מדברים בגאווה ובבטחון עצום. האינם דואגים שמישהו יפלוש לארצם, אם תבוא מלחמה עולמית שלישית? "שינסו"גא, יר"או שאנחנו עוד יודעים איך להגן על אר"צנו".

ארץ כבושה. ליד הגבול האוסטרי, נעצרת הרכבת, ועולים מבקרים אוסטריים. הם מתנהגים כאילו היו באמת אדונים בארצם, ולא רק פקידים באזור הכיבוש הצרפתי.

וזהו היום המצב באוסטריה -- למראית עין מנהלים האוסטרים עצמם את כל עני יניהם. אולם אם תרצה לחקור ולבדוק את מצב הענינים, תיוכח מהר כי הכל נתון בידיהם של הכובשים האמריקאים, הצרפ"טים, או האנגלים. רק באיזור הכיבוש הרוסי נעשה הדבר בגלוי.

בהגיע הרכבת לגבול האזור הרוסי, נעצרת היא ליד צריף קטן, ועולים חיילים רוסיים. אתם נכנס שקט עמוק לרכבת. אתה יכול להרגיש מין גל של פחד העובר על כל הנוסעים.

הברז כמו בין מזרח למערב. חייל רוסי מזויין עובר ובודק את התעו"רות. אם יחליט כי תעודה נראית לו חשי"דה, הוא מעכב את הנוסע עד שיתברר את התעודה בדיקה יסודית, ושולח אותו לדרכו ברכבת הבאה. לכן עוקב כל אחד אחרי כל תנועה של החייל המבקר, כי אין כל ספק שאחוז לא קטן של הנוסעים ברכבת מצויד בתעודות שאינן כשרות לגמרי.

ביחוד חרדות הבחורות שברכבת. כי לא פעם, לפי דברי שכני, נמצא כי התעודות של בחורה יפה אינן בסדר, ונאלצה לרדת לצריף הקטן עד שתיבדקה בדיקה נוספת. החייל עובר, סוקר את הנוסעים והתעו"רות המוגשות לו, ואינו נראה כממהר. הרי הוא אדם חשוב מאוד, וכל עוד לא החליט כי הכל כאן כהלכה, לא תוכל הרכ"בת להמשיך בדרכה.

דבר זה הוא בניגוד גמור לנועשה בא"זורים, "המערביים", שם כנראה לא איכפת לכוחות הכיבוש מי שיסע ברכבות, ואינם עורכים כל ביקורת.

השעה היא כבר 11 בלילה ואני עייף ככלב. זה קרוב ל-27 שעות מאז עזבנו את פאריס, ואני כבר מצטער שלא טסתי באוירון. כי הרי זה טירוף דעת להתענות 27 שעות ברכבת בזמן שאפשר לעשות אותה דרך בנותיות ב-4 שעות בלבד.

יניח: בתי מלון וחרם. אנחנו

"בין שתי ערים"
בדרך כלל הועלו ספריו של דיקנס על המסך כסרטים כבדים, ארוכים, מסורבי

אם "אי שם באירופה" אינו משיב רצון לחלוטין, והוא כמעט כשלון מושלם — ה"אשם אינו בביום שלו, אלא בתסריט ש"

רונארד קולמן ואליזבט אילאן (בין שתי ערים) הבסטייל נפלה

במקומות אחדים הוא משעמם ובמקומות אחרים — מונוח.

לים בעלילה אך מפותחים בטפוסים. "דוד קופרפילד", "אוליבר טוויסט" ו"תקחת גדולות" הן דוגמאות טפוסיות. הסרטים ה"אלה זורעים לכל ארכם בדמויות חשוכות, שאם גם אין להן קשר ישיר עם העלילה, תפקידן לשמש כרקע אטור, סמל לתקופה קודרת או לסביבה פושעת.

"בין שתי ערים" אינו שונה באופיו מ"הסרטים הנ"ל. סרט כבד וארוך, שזור פרצופים מוירעב ושואפיידם. העלילה מתגלחת בשתי הערים פריס ולונדון. צרפת ערב המהפכה. ההמון רעב. ההמון נאנקי, מצפה לשעת כושר. ד"ר מנט (הגרי וולטהאל), שישב שמונה עשרה שנים בכלא הבסטיליה, מוברח לאנגליה. בתו לוסיה (אליזבט אילן) מתאהבת באציל צרפתי צעיר, צירלס דרגי (דונלד וודס), שהיה אוהב העם בעוד שקרובו המרקיו אוימינד (בוזיל רתבון) הפיל חתתו על פני כל. על צירלס דרגי מעלילים עלילת בגידה וריגול, אך הוא ניצל בעזרתו של עו"ד סידי קרט (רוגלד קולמן). חרימוח ושנון אך מלנכולי ושיכור. קרט מתאהב בעלמה לוסיה ומקוה להתנער בעזרתה מרוחו הרעה. אולם היא נישאת לאציל דרגי. בינתיים פורצת המהפכה בצרפת עם הרצחו של המרקיו אוימינד וכיבוש הבסטיליה. ההמון עקוב הדם עושה שפטים באצילים. אחת מהמנהיגות, מאדאם דפארג' (בלנש יורקה), מושכת בתחבולת ערמה את האציל דרגי, הוא נתפס ולאחר משפט-לא-משפט נדון לעריפה בגילוטין. קרט חודר לכלא, משחרר את הגדון ונערף במקומו. ע"י מעשה גבורה זה הוא מנסה להוכיח ללוסי שאם אמנם היו חייו ריקים מתוכו, ידע במותו לפחות להביא תועלת.

העלילה המסובכת הועלתה על המסך ע"י הבמאי ג'ק קונוי בצורה תיאטרלית מדי. תמונות ההמון הצרפתי וכיבוש הבסטיליה הן בעלות מעוף — אולם שאר הסצנות אינן טבעיות. הסנטימנטליות הרבה המודגשת במערכות האחרונות מביאה במישורים להתמוטטות השיא.

רוגלד קולמן מפח רעננות בתפקידו (אולם קשה לומר שזהו אחד מתפקידיו הטובים). אליזבט אילן חלשה ביותר בגלל תנועות ידיים מיותרות ומימיקה מוגזמת. תפקידו של בוזיל רתבון, שחקן כשרוני מאוד, דל ותסר אפשרויות. הגרי וולטהול ודונלד חודס אישיים מדי. טוב מאוד הוא רגילד אוון כמר סטריור, שטפסו של קר-טר, ותפקיד אופי גאה מבצעת כראוי עדינה מיי אוליבר כגבי פרוס.

בסך הכל -- סרט זה ימשוך יותר את המתעניין בהיסטוריה של הקולנוע, ואשר לא יקפיד על האמיתות ההסטוריות של העובדות.

"אי שם באירופה"

גוה רדווארי ההונגארי הוא, כלי ספק, במאי מוכשר ביותר.

חוזרים אל הסירה שלהם להמשיך בחייהם החדשים. הכל מתואר בפאסיס מהול בדומור נאי בי, הילדים נחמדים, נחמדים מדי, והגדרו לים לעומתם קא-יקאטורות חסרות חיים: המנצח טוב ומשעמם, ראש המשטרה — רע ומגוחך.

עבודת הביום של רדווארי, כאמור, טר"בה. אלא שהוא מרבה להשתמש בסממנים נדושים. למשל: ילד נקלע למוזיאום של שעה בעת הפצצה עזה. הבנין עולה באש וראשו של הילד נמס בחום. אפקט בלי ספק, אבל אפקט זול.

אולם עתל יהיה זה אם יישפט הפרט לפי נקודות קטנות אלו. כמסמך אנושי הוא בלי ספק סרט משובח וחשוב, הגם שאינו יצירת אמנות גדולה, וסרטים שהם אנושיים אין זוכים לראות בכל יום בשנת 1950...

"האיש מאקומבר"

סיפורו המפורסם של המינגווי זכה ל"עבור מן הספר אל הבד מבלי שייגרם לו נזק ציני. לאמיתו של דבר, מהווה ה"נוסח הקולנועי סרט ממדרגה ראשונה ש"רוחו של המינגווי שורה עליו מתחילה ועד רגעים אחדים לפני הסוף.

פראנסיס מאקומבר (רוברט פרסטון) ו"אשתו, מארגארט (ג'ון בנט), הם זוג אמריקאי צעיר אשר לאחר שנות נישואים אחדות, רק השנאה קושרת אותם עדיין זה לזה. הם באים לקניה, בליבה של אפריקה, על מנת לצוד ציד (מאקומבר הוא קצע טוב) ולהתפייס "אחת ולתמיד" לאחר אחת ממ"ריבותיהם החריפות יותר.

גרגורי פק, ג'ון בנט, פרסטון (האיש מאקומבר) כדור נפלט...

מלבד זאת, הסרט הוא מסמך מזעזע ורב רושם על אחת הבעיות הכאובות ביותר באירופה של שלהי המלחמה וראשית ה"שלום — בעצם, כעיה כאובה אפילו עכ"ש — בעית יומי המלחמה מחוסרי הבית.

אם מזכיר הסרט במידה רבה את "הדרך לחיים", הסרט הסוביטי הגדול הון באותה בעיה: ילדים עוזבים לאחר מלחמת ה"עולם הראשונה — לא יוצרי "אי שם בי אירופה" אשמים בכך, אלא העובדה המרה שההיסטוריה חזרה על עצמה והבעיה שבה וצצה ביתר חריפות ובממדים שלא שוערו כלל.

קבוצה גדולה של ילדים, יתומי מלחמה מפגינותיה השונות של מדינה מסוימת ב"מרכז אירופה, מתארגנים בכנופיה ושור דיים ובזווים מכל הבא ליד. הם "כוכבים" טירה, חורבה עתיקה שגר בה מנצח מפור"סם המבלה את תקופת השלטון הנאצי.

המנצח משכנע את הילדים — לאחר שהפרחים עמדו לתלות אותו — להשאר אתו ולחלק את ביתו. הם מסכימים ומתחילים בחיים אחרים, חיי עבודה, עד אשר האיכרים מחליטים לאסור אותם בעון חט"איהם הקודמים. מתפתח קרב, האיכרים ניגפים, אולם קוקסי הקטן, בן השש, נהרג. על גותו נמחל הכל לילדים והם

זה אליהם בסיועם. ביום הראשון, ברדפם אחרי אריה פצוה. מתגלה מאקומבר כפחדן. זוהי עילה מצוינת, כמובן, בידי אשתו להקניט אותו בפני ויילסון שהיא עתה מאוהבת בו.

אולם פחדו של מאקומבר לא היה אלא פחד חלקי, התוקף אנשים רבים בעמדם בפעם הראשונה פנים אל פנים מול פני האריה, ולמחרת היום מצטיין מאקומבר ב"אומץ לבו. אך מאקומבר החדש שנוא על אשתו יותר מאשר מאקומבר הפחדן; וכ"דור הנפלט מן הרובה שלה, פוגע בבעלה והוא מת. ההיה זה רצח?

הסרט מתחיל מן הסוף; גותו של פראנסיס מאקומבר מובאת במטוס לנאירובי ויילסון כותב דו"ח על המקרה ואנו שבים לעבר והסיפור נגול לפנינו. ברם, לאחר שהגענו שוב אל מותו של מאקומבר מת"עקשים מחברי התסריט להלעיטנו הסבר פסיכולוגי משעמם על מעשיה של הגברת מאקומבר וזה מחליש במידה רבה את הרושם של הסרט.

הצד המצויף ביותר ב"האיש מאקומבר" הוא, כלי ספק, המתח הרב בתמונות הציד. וולטאן קורדה הבמאי וקארל סטרוס ה"צלם הצלחה להראות לנו ג'ונגל ססגוני אך בהחלט לא הוליוודי. השקט לאחר ש"החיה הטורפת נפצעה והיא מתכוננת ל"זינוק של יאוש מתוך סתר הסכך על ה"צייד, משיג את מטרתו ומשרה אורה של עצבנות ומתיחות בלתי פוסקת, רקע מת"אים לשנאה הגוברת והולכת בין מאקומבר לאשתו.

מן השחקנים יש לציין ראשית וקודם כל את רוברט פרסטון שגילם בכשרון בלי תי מצוי את הדמות הקשה והמסובכת של פראנסיס מאקומבר, האמריקאי האופיני: ילדותי, רודף הרפתקאות, בעל מזג נוח אך מהיר חמה, שואף להבריך, להצטיין, להתי"פרסם. ג'ון בנט, שחקנית שטחית בדרך כלל, היא דווקא מארגארט מאקומבר טובה מאוד: יפה, מרת נפש, צינית. גריגורי פק, בצע בקלות את התפקיד הקל והשט"חי של ויילסון הצייד.

עריכת הסרט והמוסיקה (של מיקלוש רוזה) ראויים גם הם לציון. בסך הכל, "האיש מאקומבר" הוא אחד הסרטים ה"טובים ביותר שהגיעו ארצה השנה.

גריגורי פק נולד ב"5 באפריל 1916 ב"קאליפורניה. אביו היה רוקח וחלם כי בנו יהיה לרופא, אולם גריגורי לא היה הלמיד מהיר-תפיסה, ביחוד התקשה ב"לימוד הלשון הלאטינית. תחת זאת הצטיין בספורט, מקצוע חשוב לא פחות בקולג"אמריקאי, אף שאינו מועיל לקאריירה רפו"אית.

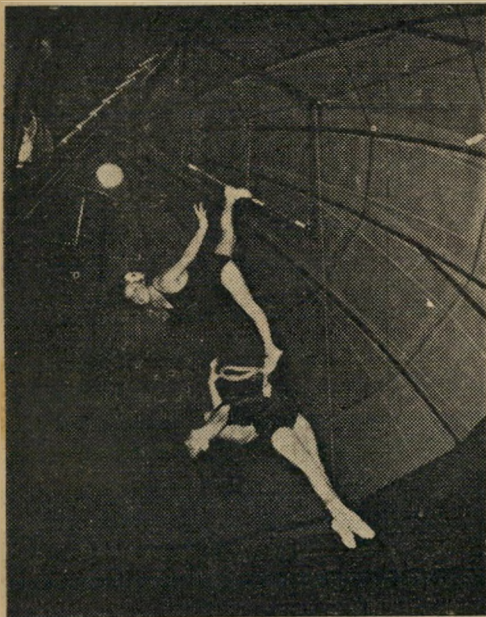
לאחר תאוה שאילצה אותו לעזוב את הספורט, עבר גריגורי לניו-יורק ושימש שם במשרות שונות, ביניהן סדרן בתערוכה העולמית ומדריך לתיירים בנייני ראד"י. סיטי. במשך כל אותו זמן חלם להיות שח"קן וניסה להשיג טיפנדניה באחד מבתי הספר הדרמטיים. הוא השיג את מבוקשו. שתי טיפנדניות, ולא ארכו הימים וגאתרי מאקלינטיק, הבמאי, שם עליו את עינו ו"הביאו לברודוויי.

פטר ומריה (אי-שם באירופה)

...והאנס שילט.

תמונות מן הזירהטרון

2 טרהם. שבאו מנורווגיה, מרחפות באוויר בלי רשת הבטחה.

האשה היחידה בעולם המחזיקה גברים ביד אחת, היא הגברת קנטון.

ג'ני אינה מפחדת. הדובים מציינים לפקודותיה כמו ילדים טובים, כדי לזכות בטאקריה.

ראיון עם סוסי קרקס

„טוב להיות סוס“ — קיבל את פני בריליאנטה המצוחצח, כאילו ביקש במלים אלה לחסל אתה ולתמיד את עליונותי כמהלך על שתיים. — כן יודע אני — חיוך סוסי עליו — „רפורטר, אין דבר, אני רגיל לפרסומת, אקבל אותך בחפץ לב. תולדות חיי? בבקשה — נולדתי בפורטוגל לפני שבע שנים ומחצית השנה, אבל אל תחיי שוב כי שוב אני פטריט כזה של ארץ מולדתי. לי טוב גם פה, בארצכם. כן, מה אמרתי? מולדת. ובכן, דע לך, כי אני חש עצמי מצויין ברמת גן, זה המקום שהוקצה לי עתה, ואני שמח מאד להודיע לך, כי מחיאות הכפיים בהצגות הראשונות השביעו בהחלט את רצוני. תודיע את זה לקהל הקוראים שלך, בבקשה“.

כאן הצטרף אלינו מר אלברט קארי, הרוכב הצרפתי הידוע, ששמע מחדרו מאחורי הורה כיצד נוהג חניכו בכא כוח העתונות. והדבר לא מצא חן בעיניו. הוא נתן מבט חריף בבריליאנטה כאחד האומר: „שוב אתה מתחצף?“, הסוס הבין את המבט והנמיך את הסוץ.

במקום זה פניתי למר קארי בשאלה אם משיג הרוכב המפורסם את כל הדרוש לו, מאחר שתנאי הצנע קשים בדרך כלל על כל החיות במדינה, לרבות אלה המהלכים על שתיים. מר קארי טען כי הצנע אינו מפרע לו כלל. כשלעצמו מקבל הוא מנות של תיר וכן גם הגברת ויולטה קארי, אשתו. מר קארי החל לגולל לפני את תולדות משפחתו — משפחת רוכבים ומאמני סוסים מזה מאה וחמישים שנה. אולם בריליאנטה לא נתן לנו להמשיך בשיחה והתערב לפתע:

„אני שונא טרקלינים“ — השמיע הסוס את קולו ברוגזה — „זה היה ענין בשביל הסבתא שלי. אני רוקד רק בנירה. אדרבא, יראו לי כל הגברים ואף החתיכים ביותר בתל אביב, שירקדו כמוני „סמבה“...“

„בבקשה רבותי“ — התערב מר קארי — „רק בלי פוליטיקה. אינני מרשה לסוסי להתעסק בפוליטיקה. אין זה הולם את הרוח הספורטיבית שטיפחתי בו. אבל המוזיק הזה יש לו דווקא נטייה לענייני ציבור ובכל ארץ שאנו מבקרים הוא מתחיל מיד להתפלסף.“

התגונדותו של הסוס החלה להרגיניו. אמרתי: „שמע, חבר סוס. ומה אתה עושה מלבד הריקודים הללו? אולי אתה עומד בתור לחנות ירקות, או אולי אתה נוסע באוטובוסים של „דן“? מה הפלא שמתבטל כניך, שאינו עושה כלום זולת „הסמבה“, מיטיב לרקוד?“,

בריליאנטה הבין כי הוא חרג את גבולו. הוא תפס עמוה רכה והצטחק בלביבות: „לא רציתי, וחלילה, להעליב את גבריה של תל אביב. לא ולא. להיפך, שמעתי דברים טובים עליכם. למשל, המכביה, הנערכת עתה, אני בעד שרירים, חבר, שרירים — זוהי הסיסמה בימים אלה!“

אולם מר קארי שחשד, כי השיחה על המכביה אף היא נושא פוליטי, שם קץ לראיון. „מספיק שוחחנו“ — אמר „מוטב שנראה זה את זה ממקומותינו המתאימים: אתה מהאולם ובריליאנטה מהזירה...“

„ואל תשכח להביא מצלמה“ — שמעתי את קולו של הסוס — כשהתרחקתי מהמקום.

המנצח
סכונ ונסחת לז'ר
יצהר

הספורטאי לספורטאית
נסיית

כל תלמידי ותלמידותי לשעבר
בקצרות עברית
המעונינים להצטרף מיד לאחר החגים ל-
קורס למחירות גבוהה
מתבקשים להודיע לי על כך מיד בכתב עם ציון פרטים מלאים על
היקף ידיעותיהם, נסיונותיהם והישגיהם במקצוע עד כה.
ח. קמפינסקי, מחבר הקצרות העברית לפי שיטת „גרג“.
לדיעת כל היתר:
מיד לאחר החגים יתחיים שוב
קורסים למתחילים בקצרות עברית ואנגלית
לפי שיטת „גרג“ הפשוטה הנהוגה והמתקבלת ברצון במשרדים פרטיים,
צבויים וממשלתיים כאחד.
הירשמו מיד — והכשתם לעצמכם מקום בכיתה!
חיפה: (ימים א, ו) אצל מר קמפינסקי, רחוב פבונר 19.
תל-אביב: (ימים ב, ג) מלון „אירופה“, רח' אלנבי 42, טל 2913.
ירושלים (ימים ד, ה) מלון „ויסא“, רח' המלך דוד 21, טל 2515
ה ה צ ל ח ה מ ו ב ט ח ת!

למדו אנגלית
בבית הספר לשפות „קדימה“ רח' בנייהודה 74
בהדרכת מורים מדופלמים מאנגליה
ב-5 אוקטובר בשעה 7 בערב נפתח קורס חדש למתחילים.
הודעה לתלמידים ולהוריהם
בהתחלת אוקטובר נפתחים אצלנו קורסים באנגלית לתלמידי כותה
ז' חי של בתי ספר עממיים וכתות ה' ו' של בתי ספר תיכוניים לשכ
ביסוס ידיעותיהם ושיפור לשונם.
פרטים והרשמה: כל יום (חוץ מיום ששי), משעה 9—12 בצהריים,
4—8 בערב (גם לקורסים הקיימים בעברית ואנגלית למתחילים
ולמתקדמים).

מאת פוטו ברנו תכש
איך במצלמה להשתמש
בקנותך מצלמה, חלקים, פילמים, סלטות.
גיר וכו', עומד לרשותך נסיונו של 25
שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע.
סיתוח, העתקות, הגדלות, מכירה, קניה.
החלטה. פיתוח מיוחד של פילמים קטנים
(EXTRA FINE GRAIN)
פוטו-ברנו
חיפה והחלונן 31
פנת רח' שפירא טל 4137

הופיע!
המכביה בקריקטורה
מאת יוסף בם
שפע קריקטורות ממשתתפי המכביה
השלישית, מארגניה והקבל.
בעברית.
צרפתית
ואנגלית.
להשיג במגרשי ספורט ובקוסקים.
לחברנו

קולנוע
תל אביב
אופיר — בת נפטון בהשתת. אסתר
וויליאמס, רד סקלטון (2)
אסתר — אבות ובנים (2)
מגדלור — אישם באירופה (3)
אוריון — רביזור עם דני קיי
חיפה
ארמון — הקפטן מסין
אורה — גטו טרוינשטט

תקליטים
לסטון
אנרהמסון
תל-אביב
רחוב בנייהודה 9
עזרה פיטון
ברכות
להולדת הבן
פועלי
דפוס שהם

כתובת המערכה וההנהלה: תל-אביב, רחוב לילנבלום 12,
טל. 66785 ת. ד. 136 / האחראי: מידו שיף / העורך: אורי
אבנרי / המוליים: אברהם גורדון ושלוש כהן / דפוס
מ. שהם, תל-אביב, רחוב פין 6, טל 2239 / גלויות: צינקור
גרפיה „ארץ-ישראלית“ בע"מ / ההפצה: דוד טופל ובניו.

ראיון עם סוסי קרקס
ראה עמ' 15

העולם הזה

